

KADINLARIN SESİ

eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

EYLÜL-EKİM

sayı: 50-51

MHP ÜGD KAPATILSIN

İstanbul bağımsız
senatör adayı
BAKIYE BERİA ONGER'i
tanıtıyoruz

BAKIYE BERİA ONGER

1921'de Çanakkale'de doğan Bakiye Beria Onger, Iğdır'da başladığı ilkokulu Kırıkkale'de bitirdi. 1938'de Ankara Kız Lisesi'nden, 1941'de de Ankara Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda memur olarak çalışmaya başlayan Beria Onger 1957 yılında serbest avukatlığa başlamıştır.

Daha o yıllardan kadınlarımızın sorunlarına ilgi duyan ve araştıran Beria Onger, 1965 yılında Türkiye İleri Kadınlar Derneği'ni kurmuştur. Bu demokratik ve ekonomik haklarını savunarak kadınların toplumsal sorunlarına gerçekçi yaklaşan ilk kadın örgütü olmuştur. Ayrıca devletin çalışan kadınlara, çocuklarına ve aileye karşı görevlerini vurgulayan ve bu hakları talep eden yazıları da Cumhuriyet, Akşam gibi günlük ve bazı sendika gazetelerinde yayınlanmıştır.

Bu konudaki araştırmalarını sonradan «Atatürk Devrimi ve Kadınlarımız» «Kadınların Kurtuluşu» adlı 2 kitapta toplamıştır.

1975 yılında Uluslararası Kadın Yılında İleri Kadınlar Derneği kuruluş çalışmalarına aktif katılan Beria Onger, kurulduğundan bugüne kadar IKD'nin Genel Başkanlığını yapmaktadır.

1946'da evlenen Beria Onger'in iki kızı ve bir torunu vardır. İleri bir sanat ve edebiyet eleştirmeni olan eşi Fahri Onger'i 1971 yılında yetirmişti.

demokrasi güçlerinin ivedi görevi eylem birliğini sağlamaktır

Ülkemizde sınıf savaşımı demokrasi savaşımı yükseliyor. Halkımızın «MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» istemiyle sürdürdüğü anti-faşist örgütlü savaşım yurt çapında yoğunlaşıyor. Kanlı saldırıların durmasını, evlâtlarının öldürülmemesini isteyenlerin en ön safında yine kadınlarımız bulunuyor. Bu savaşımında işçi sınıfımız ile ilerici demokratik güçler arasında eylem birliği yolunda önemli adımlar atılıyor.

Anti-tekelci savaşım anti-faşist savaşım ile iç içe giriyor. İşçi sınıfımız MESS patronlarına tekelere karşı ücretlerinin artırılması, sendikal haklarının korunması, genişletilmesi için toplu sözleşmelere, çetin savaşlara hazırlanıyor. Ekmek savaşı ile, faşist tehlikeye karşı savaş birleşiyor. Bu nedenle bugün MHP'nin kapatılması, can güvenliğinin sağlanması kampanyasına katılan her ilerici örgüt ve kişi anti-tekel savaşımında işçi sınıfının yanında olacaktır. Dar çıkar çelişmelerinin bir yana bırakılıp halkımızın işçi sınıfımızın güncel istemleri etrafında oluşturulacak eylem birliği, emperyalist baskının, faşist tırmanışın arttığı, CHP ağırlıklı hükümetin sıkıyönetimcilik, faşizme açık kapı bırakma, kemerleri sıkma politikası sonucu yarattığı anti-demokratik koşullarda yapılacak ekim seçimlerinde ilerici adayların başarısını oluşturacaktır. Ama bu başarı sadece seçimlerde belirlenmeyecektir. Bu başarı MHP, ÜGD'nin kapatılması, işçi haklarının elde edilmesi, demokratik hak ve özgürlükler için savaşımında daha büyük kazanımlar elde edilmesinde, cephe birliğinin sağlanmasında önemli bir adım olacaktır. Çünkü gerici faşist güçler hükümete, çağnılarda bulunuyorlar. MESS patronları ücretlerin dondurulması gibi istemlerle hükümete toplu sözleşmelerde ortak davranış çağrısında bulunuyorlar. Kârlarını garanti altına almak istiyorlar. MHP deCHP'ye işbirliği çağrılarında bulunuyor.

Böylece kendini kitlelerin gözünde aklamaya, etrafında daralan ilerici yurtsever çemberini kırmaya çalışıyor. CHP ağırlıklı hükümet ise bunlara kesin yanıtlar vermediği gibi üstelik Başbakan Ecevit işçilere fazla ücret istiyorsunuz diye karşı çıkıyor. Diğer yandan, seçimlerde AP'nin MHP'nin oylarını toplayarak güçlenmesinden korkarak MHP'yi kapatmıyor. Halka dayanarak değil, sağ oyların bölünmüşlüğünden yararlanarak eski itibarını sağlamak istiyor. Faşist tehlikeyi ayakta tutarak gericiğin güçlenmesine arka çıkıyor. Ama halkımız böyle taktiklerle kandınamayacaktır. Neyin ne olduğunu artık çok iyi bilmektedir. CHP içindeki yurtsever saygınlıklar da böyle iki yüzlü taktiklere karşı çıkmakta MHP-ÜGD'nin kapatılmasını istemektedir.

Bu nedenle önümüzdeki seçimlerde halkımızın çıkarları için eylem birliği kurulması zorunludur. Halkımızın en acil istemleri olan;

— MHP-ÜGD'nin kapatılması, sorumluların ve katillerin yakalanıp hesap sorulması,

— Sıkıyönetimin kaldırılması, anti-demokratik uygulamalara son verilmesi,

— 141-142 gibi faşist ceza yasalarının kaldırılması, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanması,

— Çıkarılmak istenen yeni anti-demokratik yasalara geçit verilmemesi,

— İşsizliğe, pahalılığa, zamlara son verilmesi,

— IMF'nin dayatmalarına boyun eğilmemesi,

— Ulusal bağımsızlığın kazanılması,

— Bağımsız dış politika izlenmesi,

— Silahlanmaya son verilmesi, bölgemizde barışın korunması ve komşularımızla iyi ilişkilerinin sürdürülmesini isteyen ilerici adayları desteklemek ve bu yolda en büyük çabayı harcamak anti-emperyalist, anti-tekelci ve anti-faşist her ilericinin yurtseverin görevidir.

KADINLARIN SESİ

Türkiye

seçimlerde umut verip türkiye'yi bu hale getirenler UTANIN!

• FAŞİST CİNAYETLER ADANA'DA YOĞUNLAŞTIRILDI

• Adana'da faşist komandolar Çukurova Üniversitesi Rektör yardımcısı Prof. Dr. Fikret Ünsal'ı ve Tıp Adana eski il başkanı Avukat Ceyhan Can'ı öldürdüler.

• Adana Teknik öğretmen lojmanını basan iki faşist 6 öğretmeni yere yatırarak acımasızca kurşuna dizdi.

• «Brecht Kabare» ve «İnsan Manzaranı» adlı oyunlar Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yasaklandılar. Nazım Hikmet'in şiirlerinden yararlanarak sahneye konan «İnsan Manzaranı» ve Alman faşistlerinin katliamlarını sergileyen «Brecht Kabare»nin yasaklanması tepkiyle karşılandı.

SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN ÖRGÜTÜ TÜS-DER KAPATILDI

Hükümetin anti-demokratik uygulamaları devam ediyor. Meydanlarda demokrasi şampiyonluğunu yine elinden bırakmayan CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümet TÜS-DER'i Sıkıyönetim süresince faaliyetten alıkoymuştur. Dernekte yasaklanmış «bir tek» takvim bulunduğu için TÜS-DER yöneticileri uzun süre göz altında tutulmuştur.

Halkımızın faşist örgütlerin kapatılması istemlerine kulaklarını tıkayan hükümet, kendine hep boy hedefi olarak emekçilerin örgütlerini seçmektedir. Ve sonra da kalkıp seçimlerde sırtını dönüp, baskılar uygulayıp, yoksulluğa ittiği emekçilerden oy isteme cürretini gösterebilmektedir.

HASTA İNSANLARIMIZ BÜYÜK KAR KAYNAĞI OLDU

Büyük ilaç tekellerinin baskısına dayanamayan hükümet insan yaşamı için hayati önem taşıyan ilaç fiyatlarına üç misli zam yaptı. Böylelikle firmalar uzun süredir piyasadan çektikleri ilaçları piyasaya sürerek büyük vurgun vurdular.

Zamlardan önce en acil ilaçlar bile «döviz yok, hammadde yok, üretim yapamıyoruz» yalanlarıyla piyasadan çekilmişti. Ama zamdan sonra nedense bir iki gün içinde ortaya çıkıverdi. Ayrıca birçok depoda da yok denilen milyonlarca liralık stoklanmış ilaç ele geçirildi. İşte kapitalist düzende insan yaşamına verilen önem. İnsanların sağlığını bile kâr kaynağı gören sömürücü düzen... Parababalarının, MHP-ÜGD'li faşistlerin yaptıklarından ne farkı var? Faşistler kurşunla adam öldürürken bunlar da ilaçları saklayarak bile adam öldürüyorlar.

İnsan sağlığını hiçe sayan bir başka örnek de, piyasaya sağlığa zararlı ilaçların sürülmesi... Büyük paralar ödenerek alınan ilaçların yeterli kontrolleri yapılmadığı, süresi dolmuş, bozuk malzeme kullanıldığı için ölümlere yol açtığı açıklandı.

Görüldüğü gibi kapitalist düzen her alanda insan yaşamını hiçe saymakta, hastalığı, sağlığı ile kitleleri acımasızca sömürmektedir.

TÜS-DER üyesi Müjgan Doğan'ı faşist komandoların bir ihbarı üzerine göz altına almak isteyen polis, kendisini bulamayınca 3 yaşındaki kızını kreşten alarak 15 saat karakolda rehin tuttu. Rehin bebek, TÜS-DER Genel Sekreteri olan babası Ramis Doğan'ın İçişleri Bakanı'na telgraf çekmesinden sonra serbest bırakıldı.

Uluslararası Çocuk Yılı'nda bir çocuğu ailesinden ve evinden uzakta saatlerce rehin tutarak annesinin teslim olmasını isteyen bu zorba, baskıcı ve insan haklarına aykırı davranış demokratik kuruluşlarca kınandı.

İŞTE KANITLAR SUÇ ÖRGÜTLERİ KAPATILSIN

- İbrahim Ciftçi. MHP üyesi. Savaş Doğan Öz'ü başına 6 kurşun sıkarak öldürdü. İdama mahkum oldu.
- Soner Özcan. MHP'li. KTÜ öğretim üyesi Necdet Bulut'un katili
- Ethem Kiskis. Büyük Ülkü Derneği eski yöneticisi. MC döneminde MHP'li bir bakanın özel kalem müdürlüğünü yapmış. Balgat katliamında 4 kişiyi öldürüp, 11 kişiyi yaralamaktan aranıyor

İşte 2 kişinin katilleri: Birisi 15, diğeri 16 yaşında

Bu çocuklara siyasi cinayet işletiyorlar

Herkes siyasete ne olduğunu bilmeden önce ne tür çocuklar, ilimlerde ilerletilecek birileri tarafından siyasi cinayetler yapıldığını bilmiyorlar. Yıllar önceki cinayetler için yakalananlar bu çocukların cinayetleri için başlatılan bir hareketi bu çocukların cinayetleri için başlatılan bir hareketi bu çocukların cinayetleri için başlatılan bir hareketi...

- Kâzım Ayaydın. MHP İstanbul Gençlik Kolları Başk. Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ü işkenceyle öldürmekten yakalandı. Sonra salıverildi.
- Mehmet Ağca. Abdi İpekçi'nin katili. Silahını MHP'nin İstanbul İl Binasına bıraktığını itiraf etti.
- Hasan Yeşiladağ. Saffet Alyan. MHP üyesi. ÜGD kurucusu. Atatürk Eğ. Enst. Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz'ın katilleri.
- MİSK Genel Merkezinin garajında bomba imal edilirken patlama oldu.
- MİSK yöneticileri silahlı çete kurmaktan tutuklandılar. Sonra serbest bırakıldılar.
- MİSK'e ait özel hesap defterlerinde...

FAŞİST KATİLLER SALIVERİLİYOR

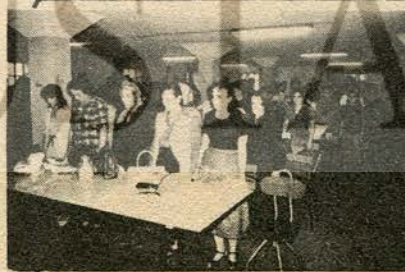
CHP ağırlıklı hükümetin attığı her adım faşistleri cesaretlendiriyor. «Faşistlerin üzerine gidiyoruz» diye yakalanan katiller seçim hesapları ile teker teker salıverilmeye başlandı. Ali İhsan Özgür'ün katili MHP Şişli ilçe gençlik kolları başkanı, silahlı çete kurmaktan ve faşist canilere yardım etmekten tutuklanan MİSK yöneticileri ve bazı MHP'li ÜGD'li katiller delil yetersizliği gibi nedenlerle serbest bırakıldı. Hükümetin bu uygulamaları, açıkça faşizm tehlikesini küçümsemek, evlatlarımızın hayatını hiçe saymak, faşistlerin yeni cinayetlerine göz yummak, faşist örgütleri aklamaktır. Ama tüm bu yapılanlar, eğer faşizm iktidara gelebilirse kendilerini kurtarmaya yetmeyecektir. Çünkü faşistlerin hedefi sadece ilericiler, yurtseverler değildir. Kendileri gibi düşünmeyen herkese saldırmaktan geri durmayacaklardır. Bunun tarihte acı örnekleri görülmüştür. Türkiye'de de faşistler farklı bir uygulama yapmayacaklarını şimdiden, büyük bir cüretle mahkemelerde dile getiriyorlar: «Ya susturacağız, ya kan kusturacağız».

- ülkücü teröristlere 600 bin lirayı aşkın para dağıtıldığı anlaşıldı.
- Mısır Büyükelçiliğini başan gerillalara silah temin eden Gebze iş adamının MHP ile ilişkisi tesbit edildi ve tutuklandı.
- MHP eğilimli Çelik-İş Sendikası başkanının İsmir'de 500 bin lira karşılığında Maden-İş Sendikası'nın bazı yöneticilerini öldürtmek üzere kiraladığı katiller yakalandı. Çelik-İş başkanı aranıyor.
- Adam öldürmekten zevk duyduğunu söyleyen ve hapisten kaçtıktan sonra da 8 kişiyi öldürdüğünü söyleyen ÜGD'li Ferhat Tüysüz Adana'da yakalandı. Kaçak olduğu sırada MHP'lilerden yardım gördüğü söylenildi.

- Adana'da 11 kişiyi öldürmekten sanık iki MHP yanlısı yakalandı. Suçlarını itiraf ettiler.
- 1978 Ekiminde Sarıyer-Taksim seferini yapan otobüsten kaçırıkları 3 kişiyi kurşuna dizen ve 10 kişinin de katili olarak aranan faşist intikam Tugayı Komutanı Cengiz Ayhan yakalandı.

«SUÇA DEVAM»

- MHP Genel Sekreter Yardımcısı Necati Gültekin, cezaevlerinde yatan ülkücü tutuklulara gönderdiği mektupta «1981'de iktidar olduğumuz da komünistler dışında herkese af çıkaracağız» demistir.

Kahramanmaraş duruşmaları devam ediyor

«KENDİNİZ GELİN BEYERENDİ NE ZAMAN SANDIĞI KALK DESEM SİZ KALKIYORSUNUZ SİZ SEVİYİZ DEĞİL MİSİNİZ?»

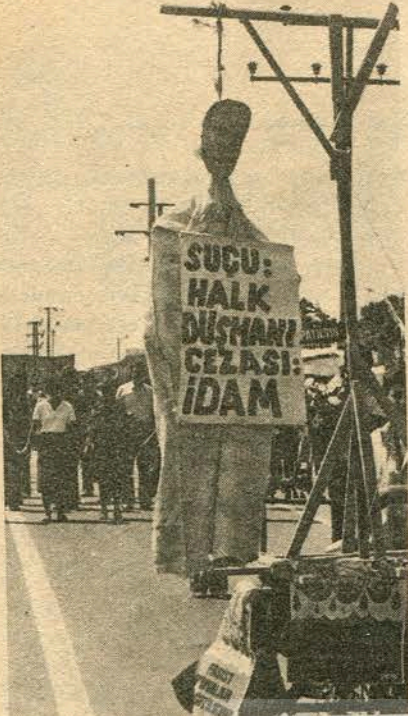
Türkeş'in komandalara görev verdiği belirlendi

«Türkeş'in komandalara görev verdiği belirlendi»

Örgüt eylemlerini MHP Gençlik Kolu Başkanı yönetiyordu «TİT» militanı dokuz MHP'liden altısı Tarsus'ta yakalandı

«Tarsus'ta MHP Genel Başkanı»

- İTT'ye bağlı Elektro Meta işçileri ŞİLİ HALKIYLA DAYANIŞMA GÜNÜ düzenledi.
- ŞİLİ'de faşist darbeyi düzenleyenlerin başında bulunan uluslararası bir Amerikan tekeli olan İTT'ye bağlı Schaub-Lrens (Elektro Meta)'da uluslararası dayanışmanın önemi anlatılarak, faşizmin insanlık dışı yüzü bir kez daha sergilendi.

- Ana karnında bebelerin, savunmasız kadınların, ihtiyaçların vah-
şice soykırıma uğramamaları için,
- Gençcik evlâtlarımızın, Ali İhsan Özgürlerin, Fevzilerin, Kenan-
ların, Barışların, Abdi İpekçilerin, Bedrettin Cömertlerin ölmemeleri, in-
sanlarımızın evlerinde, kahvede, sokakta, otobüste gönül rahatlığıyla
oturup dolaşabilmeleri için,
- CAN GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI için,
- Savaşı, sömürsüz bir dünya kurmak için savaşım verirken
faşist canilerce katledilen evlâtlarımızın hesabının sorulması, cinayet ve
terör odaklarının dağıtılması için,
- Gençlerin faşistler tarafından kandırılarak birer cani olarak ko-
mando kamplarında, gizli yuvalarda eğitilmelerinin önlenmesi için,
- İşbirlikçi tekeli burjuvazinin en terörcü kesiminin, açık dikta-
törlüğünü kurmalarının önüne geçilmesi, Şili'de yaşanan acının ülkemiz-
de de yaşanmaması için

MHP ÜGD KAPATILSIN CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANSIN !

İZMİR'DE ÖLDÜRÜLEN FEVZİ KURUÇAY'IN ANNESİ
GÜLİZAR KURUÇAY'IN BAŞBAKAN' BÜLENT ECEVİT'E
GÖNDERDİĞİ MEKTUBUN TAM METNİNİ YAYINLIYORUZ

Oğlum, Vali, polis, faşist işbirliğiyle katledildi

25.8.1979

Sayın Başbakan Ecevit
Vardığın sözü işçilere fakir ailelere yerine ge-
tirmek için bütün Türkiye'ye de konuşma yaptın. Biz-
ler de seni karşılamak için yollara düştük. Anar-
şisti ölüyeceğim diye söz verdin. Üç günde üç ayda
sözünde bulunmadın. Oyları topladıktan sonra para-
bağlarının tarafına döndün. Ama seni başa getiren
biz işçiler ve fakir aileler ve hamalları. Haniya soru-
yordun sana! Verdiğin söz nerede kaldı?
Benim ise bir yavrum vardı. O da faşistler ta-
rafından 18.8.1979 Cumartesi gecesi İzmir'de tuza-
k kurarak Vali, polis, emniyet müdürü işbirliği ile ka-
tledildi. Biricik yavrumu babası demirde hamallık edo-
rak 24 yaşına kadar okuturdu yavrumu. Ki elimeği-
ni yiyeceğim diye. Şimdi ise babasıyla artık ne et-
tüyör ne ayak.
Gene tekrar soru-
rum sana: Faşizmi ön-
liyeceğin diye bağır-
dın meydanlarda.
Biz de seni alkışla-
rak uğurladık. Şimdi ise
artık işçilerden ve
emekçilerden oy bek-
lemek için çıkıp konu-
şma yapıyorsun. Ne yü-

lel MHP, ÜGD ka-
panından sonra artık iş-
çilerden oy bekleme.
MHP: ÜGD kapansın diye. Gene tekrar hakırıyo-
rum sana. Faşist Türkiye tutuklansın. Faşist Türkiye to-
tuklansın. MHP, ÜGD kapansın diye hergün hakırıyo-
rum sana. Niçin analar yavrusuz kaldı Nice Fevziler
gitti hâlâ gilmektir. Ne zaman ölüyeceksin bunu?
17 ay oldu. Hani ya ne yaptın! Bize suçluk yaparım
desün, çok bir sözler verdin. Tabiki benim kalemde
kalan bu kadardır.

Sana acılı bir ana olarak sesleniyorum. Hem de
hayırlarak sesleniyorum. Evlat acısına son. Eğer ö-
lmesen daha çok evlat acağı görürsün. Birtek ben
değilim. Biz hep ana olarak hakırıyoruz sana. De-
ğilki yollarda artık evimide oturamaz olduk.

Fevzimin babasının ne emekliliği var ne sigor-
lası. Onun emekliliği de sigortası da bir tek Fevzi-
mimdi. Evlat acısı gören bir ana baba hamallık edo-
rak yapabilir mi? Elimiz kolumuz bağlı olu-
yoruz. Ne yapıp ne içecekiz!
Soruyorum sana, ben bir derli ana, bu mek-
tebu yazdım sana ama hem yavrum hem gövşek dik-
tim. Eğer sen evlat acısına son bulmasan artık biz
analar son bulalım. Ve de bulmak için yollara dö-
kölüp uğruyoruz.

Haniya Süryenim gelirdin başa kime yaradı!
Bizlere birşey yok. Bizleri bekleyen yok, mahallemit-
de bekli bile yok. Parababaların bankalarını, fab-
rikalarını bekliyor.

Yine hakırıyorum sana.
Hep parababaların dinlemek değil biraz da an-
neler, kardişler ve bacıları dinletimi istiyorum.

Evlat acısına son...
MHP, ÜGD kapansın Faşist Türkiye Tutuklansın
Ben 18.8.1979 tarihinde MHP, ÜGD Vali, po-
lis ve emniyet müdürü işbirliği ile öldürülen Fevzi
KURUÇAY'ın annesi Gülizar KURUÇAY'ım.

18 - 26 AGUSTOS FAŞİZME KARŞI SAVAŞIM HAFTASI

Ülkemizde hızla tırmanan faşizm tehlikesini ilginde kemiğinde duyan ve faşizmi geriletmenin yolunun yığınların örgütlü savaşımında olduğunu gören ilerici demokratik güçler, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması için bir kampanya başlattılar.

Kampanyanın yoğun olarak sürdürüldüğü bir hafta boyunca yurdun dört bir yanından yüzbinlerin sesi yükseldi. Köylerde, kentlerde, en ücra mahallelerde faşizme karşı tüm işçiler, köylüler, aydınlar, memurlar, öğrenciler, teknik elemanlar, bilim adamları, kadınlar, çocuklar, gençler, yaşlılar katıldılar. Yığinsal miting ve yürüyüşlerde MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, faşist yuvaların dağıtılmasını istediler.

Haftanın sonunda her ilin anti-faşist temsilcilerini taşıyan otobüsler Ankara'ya doğru hareket ettiler. Mersin, Çanakkale, İzmir ve İstanbul-İzmit'ten gelen delegasyon 27 ağustos sabahı Ankara il sınırına vardı. Delegasyon arasından seçilen 40 kişilik bir kurul Ecevit'le görüşmek üzere Ankara'ya girdi. Aralarında çocukları, kocaları, yakınları faşistler tarafından öldürülmüş acılı anaların babaların da bulunduğu delegasyon Devlet Bakanı Hikmet Çetin'le görüştü.

Çetin görüşmede MHP ve ÜGD'nin kapatılması konusunda hükümetin bir yetkisinin olmadığını, savcının karar vermesi gerektiğini belirtti. Yüzbinlerin en acil taleplerini ilettiklerini belirten ve yol boyunca valiliklerin yaptıkları anti-demokratik engellemeleri eleştiren delegasyona Hikmet Çetin «siz yüzbinleri temsil ediyorsanız biz de 4 milyon oy atarak iktidar olduk» dedi. Bunun üzerine kendisine seçimlerde MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, can güvenliğinin sağlanmasını isteyen işçi ve emekçilerin ba.oy veren milyonlar içinde olduğu hatırlatıldı.

Hikmet Çetin'le görüşmeden çıkan delegasyon daha sonra göz altına alındı ve sorguya çekildikten sonra polis gözetiminde İstanbul il sınırına getirilerek serbest bırakıldı.

ANTI FAŞİST SAVAŞIM YÜKSELİYOR

faşizm insanlık suçudur

FAŞİZM BİR GECEDE GELMEZ

Faşizmi tekelleri sermayenin en gerici, kanlı bağız diktatörlüğü, emekçilere yöneltebileceği en azgın saldırı aracıdır. Faşizm kendinden olmayan her düşünceye, herkese karşıdır. Faşizm komünist, sosyalist, ilerici, demokrat herkese düşmandır. İşçiye, köylüye, bilim adamına, memura, gence, ihtiyara, kadına, çocuğa düşmandır. Ülkemizde de faşistler yaşına, başına, cinsiyetine, mesleğine bakmadan faşizmi benimsemeyen ya da davadan dönen yüzlerce insanı katletmişlerdir. Bu düşüncelerini de «Ya susturacağız, ya kan kusturacağız» ve «Bu vatan ya bizim ya hiç kimsenin» diyerek kendilerinden başkalarına yaşama hakkı tanımadıklarını ilân etmektedirler. «İktidar olunca af çıkaracağız» diyen başbuğlarından eesaret alarak cinayetlerini sürdürmektedirler.

Ülkemizde faşistler işbirlikçi tekelleri sermayenin desteğiyle kurdurulan MC

ktidarı döneminde devlet organlarına fabrikalara, okullara, kamu kuruluşlarına öldürülerek devleti ele geçirme planları yaptılar. Faşist ideoloji ders kitaplarıyla, Radyo ve TV yoluyla yayılmaya çalışıldı.

Açılan komando kamplarında gençler eli kanlı katiller, faşist militanlar olarak yetiştirildi. İşbirlikçi tekeller tüm olanaklarını MHP ve ÜGD'nin güçlenmesi için seferber ettiler. Ve faşizm ülkemizde tırmanmaya devam etti. Faşist terör ve cinayetler CHP ağırlıklı iktidar döneminde de artan bir hızla sürüyor.

FAŞİZM İNSANLIK SUÇUDUR

Faşizmin acı deneyini birçok ülke yaşadı. Faşizmin gerçek yüzü defalarca sergilendi.

İtalya'da Mussolini, Almanya'da Hitler, İspanya'da Franko ve günümüzde Şili'de Pinoşe örnekleri gözümüzün önünde. Yalnızca İkinci Dünya Savaşı faşizmi anlatmaya yetebilir. 6 milyon

insanın kurşuna dizilerek öldürülmesi 50 milyon kişinin savaşta ölmesi, bir o kadarının sakat kalması, Derilerinden abajur yapılan, fırınlarda yakılan, karınlarından bebekleri diri diri alınan, kobay olarak kullanılan kadınlar, ölüncüye dek soğukta, çıplak, aç, bahraksız çalıştırılan insanlar, çalışmalarının olanaksızlığı nedeniyle öldürülen ufak yaşta çocuklar, faşizmin emrinde en kolay, en bilimsel öldürme metotları arayan bilim adamları!.. Faşizmin zulmünü anlatmak kitaplara sığmaz.

Dünya halkları faşizmi insanlık suçu olarak belgelediler. Bu nedenle de günümüzde faşistler kendilerine «faşist» denmesini istemiyorlar. Tıpkı MHP'nin «biz faşist parti değiliz, faşizme karşıyız» demesi gibi. Ama nafile, ta 1944'lerde mahkeme kararıyla Türkeş'in bir Nazi ajanı olduğu belgelenmiştir. Üstelik insanlık düşmanı Hitler'in güvenini kazanmış bir ajan... Bugün de Federal Almanya mahkemeleri bile «Türkeş ve partisine faşist denebileceği» kararına varmıştır.

FAŞİZM AKLANAMAZ

Bütün bunlar ortadayken faşizme karşı olduğunu söyleyen Başbakan Ecevit ve CHP ağırlıklı hükümeti hâlâ faşist partilerle diyalog kurarak, seçim hesapları yaparak faşist tehlikenin üzerine gitmiyor. Yakalanan birkaç faşist komandoyu cezalandırıyor ancak, faşist hareket kendisini de silip süpürmeden faşist yuvaları dağıtmıyor. CHP sağ kanadının emperyalizme teslimiyetçilik, faşist partilerle uzlaşma, NATO'culuk, sıkıyönetimcilik politikası, demokrasinin sınırlarını her gün biraz daha daraltıyor. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız, ilericiler, yurtseverler üzerinde baskı ve terörün artmasına, faşizmin tırmanmasına neden oluyor. Hâlâ «Biz dünyada ilk defa faşizmi 77 seçimlerinde halkın oylarıyla iktidardan düşürdük, faşizm yıkılıp gitti.» diyebiliyorlar. Faşizm tehlikesinin oylarla ve diyalog kurmakla önlenemeyeceğini, tekelci sermayenin faşizm tehlikesini her zaman diri tuttuğunu ve kapitalizm var oldukça bu tehlikenin de var olacağını göremiyorlar. Ve dökülen kanların, soykırımın, ülkeyi bekleyen tehlikenin sorumluluğunu paylaşıyorlar.

MHP-ÜGD'NİN KAPATILMASI ELBETTE FAŞİST TEHLİKEYİ BİR ANDA YOK ETMEYECEKTİR. AMA FAŞİST TIRMANIŞI DURDURACAK, FAŞİSTLERİN ÖRGÜTLÜ GÜCÜNÜ DAĞITACAKTIR. DAHA BİRÇOK EVLADIMIZIN FAŞİSTLERİN TUZAKLARINA DÜŞMESİ ÖNLENECEK VE DEMOKRASİNİN KORUNMASI SAVAŞIMINDA ÖNEMLİ BİR KAZANIM ELDE EDİLMİŞ OLACAKTIR.

FAŞİZMİ GERİLETECEK TEK GÜÇ HALKIMIZIN ÖRGÜTLÜ YİĞİNSAL EYLEMLERİDİR

Faşizmin tırmanışı ancak tüm ilericilerin, yurtseverlerin, demokratların, işçilerin, köylülerin, avdınların, kadınların, gençlerin kısacası demokrasi güçlerinin oluşturacağı anti-emperyalist, anti-faşist eylem ve cephe birliği ile geriletebilir.

faşizm anaların düşmanıdır

Gülizar Teyze devam ediyor: «Oğlum insanların ezilmemesi için, sömürülmemesi için çalışırdı. Anlatırdı. Şimdi ben sürdüreceğim.» Biraz aradan sonra sürdürdü konuşmasını: «26 Ağustos'ta Ankara'ya MHP, ÜGD'nin kapanması için bir heyet gidiyordu. Acılı analardan biri olarak ben de gittim. Önce İzmit'te miting oldu. Burada oğlumun katillerinin, Vali'nin istifa etmesi için tüm gücümle haykırdım. Haykırdık. Daha sonra Ankara'ya hareket ettik. Ecevit'ten randevu alındığı halde, ortada yoktu. Çünkü yüzümüze bakacak hali yoktur. Bize vaad ettiklerinin hiç birini yapmadı. Bizim oylarımızı aldı. Evlat acısına son vereceğim diye kandırdın bizi. Şimdi de yüzümüze bakacak bizi karşılayacak halin yoktur... Gittiğimizde bizi Hikmet Çetin karşıladı. 10 kişi içeriye alındık. Sırayla anlatmaya başladık. Ben de oğlumun nasıl öldürüldüğünü anlattım. «Başınız sağolsun, çok üzüldüm» dedi. Ama ben üzüldüklerine inanmıyorum. Oğlu öldürülen ilk ve tek ana ben değilim. Şayet üzülmüş olsalar, yürekten duysalar, faşist partileri, dernekleri kapatırlardı. Bizim evlat acısına son diyen haykırışımızı, alanlardan sesimizi duyarlardı.

Onlar bizim sesimizi duymuyorlarsa, biz de analar, kadınlar olarak yollara döküleceğiz. Çünkü faşizm önce analara düşman. Daha nice Fevzilerin öldürülmemesi için sesimizi duyurana dek döküleceğiz sokaklara...»

Gülizar Teyze Anti-Faşist Savaşım

Haftası'nda İzmit'te polis-faşist işbirliğiyle bıçaklanarak öldürülen Fevzi Kuruçay'ın annesi. Kalabalık bir grup olarak bu yüreği acılı anaya başsağılığına gidiyoruz. Sokağın başlangıcına «Fevzi Kuruçay Sokağı» yazmışlar. Yazıyı her görenin yüzünü bir acı kaplıyor. Komşuları Fevzi için «mahallenin en iyi, en efendi çocuklarından» diyorlar. Ev kalabalık. Biz de bir köşeye oturup dinliyoruz komşuları. Gülizar teyze anlatıyor, durmaksızın anlatıyor.

«O gün İzmit'te miting vardı. MHP, ÜGD kapatılsın diye herkes sokaklara dökülmüştü. Oğlum da oraya katılmak için sabah erken kalkıp gitti. Ben hasta olduğumdan gidedim. O gün Vali yürüyüşü engellemiş. Daha sonra da 20 kişi göz altına alınmış. Aralarında oğlum da varmış. Göz altına alınanlar: 2 saat sonra bırakılmışlar. Ama nasıl? Tek yol bırakılarak. O da ÜGD'nin olduğu sokak. İzmit'i nereden bilsinler? Ve orada faşistler Fevzi'ni bıçaklamışlar. Sabah arkadaşları geldi. Fevzi'nin yaralı olduğunu söylediler. Ama Fevzimiz çoktan ölmüştü. Kocamla ikimizin hayatı, ihtiyarlık sigortamızı o bizim. Kocam hamallık yapıyor. Söyleyin şimdi bu acıyla bu yükü nasıl çalışabilir?»

O sırada söze daha önce bir kahvede ayağından yaralanmış Ercan'ın annesi katılıyor söze. «Bu böyle devam etmez» diyor. «Hergün evlat ölüyor, bunu önlemeli. Kapsın MHP. Nice ananın yüreğini yakan Türkeş'i tutuklasınlar, daha ne bekliyorlar?»

Türkiye'de ilk kez emekçi kadınlar, örgütleri İKD'nin açılması, faşist cinayet örgütlerinin kapatılması için ulusal çapta bir yürüyüş düzenledi. Arkasından kadın-erkek anti-faşistler, işçi sınıfının örgütlü gücünün çağrısı ile «MHP, ÜGD KAPATILSIN» belgisiyle sayısız yığın eylemleri ve ulusal çapta bir yürüyüş yaptılar.

Bu yığın eylemlerinin ülkemizde faşist tehlikeyi geriletmek, sömürsüz bir düzen kurmak için verilen devrimci savaşımındaki yeri ve rolü nedir. İşte bunu çok iyi kavramak gerekiyor.

Bu eylemler, faşist terör ve baskıdan yılmış, bunalımın yükü altında ezilmekten bunalmış geniş yığınların kendiliğinden çıkışları mıydı? Hayır. Eylemleri düzenleyenlerin ve katılanların halkımızın en örgütlü, en bilinçli kesimleri olduğunu dost da düşman da biliyor. Hal böyleyken, bu eylemlerin önemini anti-faşist savaşımındaki ve devrimci savaşımındaki rolünü küçümseyenler var. Bunlar gerçekte eylem kaçkınlıklarına kılıf yaratıyorlar. Öte yandan kimi-leri küçük burjuva sabırsızlıkları ve maceracılıkları ile kâğıt üzerinde yaptıkları «çok devrimci» durum saptamalarının doğruluğunu kanıtlamak için bu eylemleri yığınların kendiliğinden çıkışları gibi görmeye ve göstermeye çalışıyorlar.

Cephesiz, hazırlıksız yığınlara devrim için vuruşa geçmeye «ha-zır ol» emri veriyorlar. Ne biri, ne öteki. Ne eylem kaçkınlığı ve böylesi yığın çıkışlarını küçümseme, ne de maceracılık ve abartmacılık yanlışına düşmemeliyiz. Yaptığımızı, eylemimizi sınıf savaşımındaki yerine dosdoğru oturtmalıyız. Geniş halk yığınlarında faşist baskı ve teröre karşı derin bir kin ile faşist örgüt ve zorbalardan duyulan korku birlikte varlığını sürdürüyor. Halkımızın kadınıyla erkeğiyle, en bilinçli en örgütlü kesimlerince gerçekleştirilen yığın eylemleri, geniş yığınlardaki bu korkuyu yıldınlığı kırıyor, onları bilinclendiriyor. Geniş yığınların eyleme geçmesi için ortam hazırlıyor. Büyü-k kadın yürüyüşü boyunca her yerde yürüyüş kolunu izleyen hal-kin «bu kadınlar nasıl da korkma-

yığın eylemlerinin önemi

dan MHP, ÜGD kapansın diye yürüyor, biz kendimizden utanıyoruz» demeleri bunun en açık kanıtıdır.

Derin ekonomik bunalım nedeniyle yaşama koşullarından alabildiğine hoşnutsuz geniş yığınlar CHP eliyle yaygınlaştırılan burjuva reformist propagandanın etkisindedir. Sabrederek selamete çıkılabileceği, bunalımın gelip geçici olduğu düşlerinin peşindedir. Geniş halk yığınları faşist tehlikenin parlamentodaki parmaklarla engellenebileceğini, yığınların eyleminin yarırsız hatta zararlı olacağına inandırılmak istenmektedir. Halkımızın en bilinçli ve örgütlü kesimlerinin, örgütlü, disiplinli yığın çıkışları burjuva reformizminin yığınlardaki etkisini kırıyor. Geniş yığınlara gerçek çıkış yolunu, yapılması gerekeni eylemiyle gösteriyor. Geniş yığınların kendiliğinden eylemlerine ortam hazırlıyor.

MHP ve ÜGD'nin kapatılması ve İKD'nin açılması için gerçekleştirilen son yığın eylemlerini değerlendirirken içine düşülen bir başka yanlış «MHP, ÜGD kapatılacak da ne olacak» anlayışıdır. Üstelik bu tavır hem burjuva reformist CHP den, hem de faşist tehlikeyi küçümseyen «ya faşizm, ya devrim» diyen «sol» oportunistlerden geliyor. Büyük kadın yürüyüşü sonunda İKD Genel Başkanı Beria On-

ger başkanlığındaki bir heyetle görüşen CHP'li İçişleri Bakanı «MHP, ÜGD kapatılacak da ne olacak, yine eylemlerini sürdürcekler» derken, burjuva reformizminin faşist tehlikeye teslim olmasının en çarpıcı örneğini veriyordu.

Faşist tehlikeyi geriletmek güncel görevini atlayarak «ileri Demokratik devrimle faşist tehlikenin kökünü kazımak varken, yığınları faşist örgütleri kapatırmak gibi ıvır zıvır işlerle uğraştırmayız» görüşünü savunan «sol» sapma içindekiler de CHP yönetimi ile aynı yolda buluşuyorlar. «Ya hep, ya hiç» diyenlerle «hiç bir şey yap-mayalım» diyenler aynı tavırdadır birleşiyorlar. Dün Türkiye İşçi Sınıfı hareketinin öncüsünü, bugün dünya işçi sınıfının ustasını kendine kalkan yapmak, «sol» oportünizmi gizlemeye yetmiyor. Böy-leleri ülkemizde faşist tehlikeyi engellemek güncel görevini yerine getirmeden, güçler dengesini demokrasi ilerleme güçlerinden yana çevirmeden, ileri demokratik devrime ulaşılabileceğini savunuyor. Kimi sosyalist partiler ise, faşist tehlikeyi engellemek güncel görevini ileri demokratik devrim savaşımından ayırıyor.

İşçi sınıfımızın ve halkımızın en bilinçli ve örgütlü güçleri ise bu iki yanlışta da düşmüyorlar. Onlar «MHP, ÜGD kapatılsın» belgisiyle yığın eylemleri düzenleyerek faşist tehlikeyi geriletmek güncel görevini yerine getiriyorlar. Öte yandan böylesi somut ve can alıcı eylemler etrafında, faşizmi kökünden kazıyacak, ileri demokratik devrimi gerçekleştirecek politik orduyu oluşturmaya ÜDC'yi örmeye çalışıyorlar. Böylece faşist tehlikeyi geriletmek için verilen savaşım, ileri demokratik devrim savaşımının vazgeçilmez bir parçası oluyor. Güçler dengesi faşist tehlikeyi geriletmek için verilen yığın savaşımında devrimcilerden yana adım adım değişiyor, değişecek. Devrimin güncel olduğu günler böylece hazırlanacak.

Bu yolda, bir yandan «sol»dakilerin sabırsızlığı ve maceracılığıyla öte yandan sağdakilerin devrim korkusuyla savaşarak ilerlenecak.

FAŞİZME KARŞI SAVAŞ HAFTASINDA KOCALARI, KARDEŞLERİ FAŞİSTLERCE KATLEDİLEN KADINLARIMIZLA KONUŞTUK

"koştum geldim, her taraf kan gölü olmuştu"

18-26 Ağustos, «Faşizme Karşı Savaş Haftası»nda Piyango Tepe'yi ziyaret ettik. Şeker Bayramının ilk günleriydi ama gittiğimiz evlerde bayram havası değil yas vardı. Yalnızca yas değil, kin vardı, isyan vardı... Piyango Tepe'lilerin yüreklerindeki kin, faşist katillere ve onları masum insanların, ilerici ve yurtseverlerin üzerine saldırtanlara karşıydı. Duydukları isyan ise, canileri, katilleri cezasız bırakanlara, faşist odakları yani MHP'yi, ÜGD'yi kapatmayan, elebaşlarını yargılamayanlara karşıydı.

Hepimizin bildiği gibi, 16 Mayıs 1979 tarihinde Piyango Tepe'de ilericilerin oturduğu bir kahvehane faşist katiller tarafından kurşunlanmış ve 7 masum insan öldürülmüştü. İşte onların aileleri, Piyango Tepe'deki acılı annelerimiz, bacılarımızla görüştük. Bize, yaşadıkları olayları, yani faşist cinayetleri, polis ve jandarma baskısını, bu baskının kendileri üzerinde yoğunlaştığını bir bir sayıp döktüler.

Faşistlerin Piyango Tepe'de girişimleri katliamda kardeşini yitiren Makbule Abla, önce bize kardeşinin fotoğrafını gösterip ağıladı ve sonra olayı anlattı:

— Teneke vuruluyor gibi bir ses duydum. Dışarıya çıkıp aşağıya doğru baktım. Baktım ki, kahvenin önüne toplanmışlar. Koştum kahvenin içine gittim. Gittim ki ne göreyim? Hepsini yüzükoyun yere yatırmışlar. Her taraf kan gölü olmuş. Tanınmaz hale gelmişler. Kardeşimin suratından kan akmıştı. Canlı mıydı, cansız mıydı bilemedim.. O arada bir bağırdım ben.

Vay Müslim ölmüş diye bağırdım. Bağırınca birisi beni tuttu dışarıya fırlattı. Dışarıya fırlatınca ayağıma bir şey takıldı. Tam asfaltın üzerine bir tanesi düşmüş. Orada, asfaltın üzerinde vurmuşlar. Eğildim ki, ölmüş. Onu tanıyamadım. Yalnız içerdekinin bazısını tanıdım. Bir Ahmet'i tanıdım, bir Müslim'i tanıdım. Tuncay'ı tanıdım. Tuncay'ın sağ gözü kaybolmuştu. Gözü derinleşmiş, içeriye gittiği. Hepsini aynı yerden vurulmuştu. Hep yaraları aynı yerdendi.

— «Faşistler gelince kahvedekilerden hiç karşı çıkan olmamış mı?» diye sorduk.

— Dışardan gelirken soygun var demişler. Benim kardeşimin bir tanesi kurtuldu. Kardeşim soygun var deyince, üstümde ne varsa alırlar götürürler, başka bir şey yapmazlar diye düşünmüş. Ellerinizi kaldırın demişler, onlar da kaldırmışlar. Sonra hepiniz bir hizada yatın demişler. Benim kardeşlerimden bir tanesi masanın altına girmiş. Hepsini vurmuşlar. Mehmet de Ahmet'in kardeşi. «Vay kardeşimi vurdular» diye Mehmet de kendisini kardeşinin üstüne atınca, onu da kardeşinin üstüne vurmuşlar. Dışarıda şoför mü ne duruyormuş. «Kaçın bir araba geliyor» diye haber vermiş. İçerdeki her men kaçmışlar. Kardeşim kafasını çıkarmış, Müslim'in yanına gitmiş. Müslim daha ölmemişmiş. Kardeşimi görünce «Off!..» etmiş şöyle.. «Off kardeş off!.. Ne olacaksa bilmiyorum..» demiş.

Burada söze karıştık. «Peki, bu ka-

tillere sizce ne yapmak lazım?» diye sorduk. Bu soruya hepsinin verdiği yanıt aynıydı. Hepsini de katillerin asılmasını, başkalarının da yürekleri yanmasın diye örgütlerinin dağıtılmasını istiyorlardı.

Makbule Abla olayın sonrasını anlatmaya devam etti:

— Sonra panzerler geldi. Polis arabaları geldi. Bizim bu tarafı aramadılar. Diğer tarafları aradılar. Zaten bizim burdan polis, jandarma hiç eksik olmaz ki..

Bu arada gözümüz yüzü bantlı bir kadına ilişti. Sebebini sorduk.

Bayramdan iki gün önce, çarşamba günü, hiç olmazsa bayramda et yiyebilmek için Et ve Balık Kurumu'nun önünde kuyruk olan halkın üzerine polis ve jandarmanın saldırısını her yanı dayaktan morarmış yüzü bantlı Dilber Abla şöyle anlattı:

— Ekmek bulamıyoruz, aş bulamıyoruz. Aşağı gidemiyoruz. Gitsek çocuğumuzu dövüyorlar. Sabahın 7'sinden beri aç, susuz bekliyoruz. Saat 5'e kadar bekledik. Bir ekip geldi. 4 jandarma, 3 polis vardı. Hepsini üzerimize saldırdılar, kızları yere vurdular. Beni oraya buraya sürdüler, copla dövdüler. Bakın her yanı mor içinde.. Sırtım, göğsüm, he yanim siyah oldu. Etlerini kopardılar. Kaldırıp fırlatıyorlardı. Bize vuranları polise şikâyet ettik. «Komiser bey buraya niye polis gönderdin?» dedim. «Biz göndermedik», dedi. Ama 3 tane polis vardı. Etlerin hepsini aldılar. Arabaya doldurdular, hepsini

götürdüler. Oraya gelen polislerin ya ka numaraları yoktu. Ben de komiser sordum, «senin polislerinin niye ya ka numarası yok?» diye. Hiç cevap vermedi. Şimdi elimizde sadece arabaların plaka numaraları var.

— Peki onlar döerken siz ne yaptınız?

— Bağırardım. Kız gelin kendimizi koruyalım dedim. Birimizin başına bir şey geldiğinde birlik olmamız lâzım.

Oğlu öldürülen Kumru Ana söze karıştı:

— Bana da Allah'tan bir kuvvet geldi. İçimde acı var.. Polisleri iteliyorum, Bir çocuğu götürmek istediler, bırakmadım..

En son yaşadıkları baskı buydu.

Onlar, faşist cinayetleri ve bu baskıları bir bütün olarak görüyorlardı. Makbule Abila yineliyordu:

— Kardeşimin katilini bir bulsam ah..

Müslim'in karısını da ziyaret ettik. Bir canlı iskelet görünümündeydi. Yalnız o muydu? Yüzlerce yetim, yüzlerce acılı ana, baba ve eş.. Türkiye'nin her yanı böyle. Şimdi ne olup bittiğinin farkında olmayan bu yavrular, yarın, öbürün her şeyi öğrenip bilinclendiklerinde sorumlulardan hesap sormayacaklar mı? Ya eşleri, bacıları, anaları ve babalarının şimdi acıyla dolu yürekleri, yarın hesap sorma ateşleriyle dolmayacak mı?

MHP, ÜGD KAPATILMALI MIDIR? NEDEN?

Suzan Özcelik

«...Faşist ceteler daha ne elini kolunu sallıyor. Gençlerimizin kanı seğıldü. anaların bağı yandı... Amlar binbir güçlölkle, sefaletle yetiştirdiğı canımız yavrularımızı faşistlere kurban etmek için mi büyütüyorlar? Hayır. Amlar, izin vermeyeceğiz. Barış özgürlük istiyoruz

Gençlerimizin tam vazifeye başlayıp, anasına, babasına lâyük evlat olduğunu kanıtlayacağı sırada faşistlerce öldürölüp, analara kan ağılatıyorlar. Acı, facia. Onun için bizde sabır kalmadı. Tatlılıkla olmasa canımız çocuklarımızı için ölürüz de faşizme daha fazla meydan vermeyiz. Canımızı sokakta bulmadık ki, sokakta öldürölüyoruz...»

Mısırlı Çorap Fabrikasından bir işçi

«...Yapılan saldırıların sorumluları meydanda. Örneğın Ferhat Tüysüz. Canı sıkıldığı için, MHP, ÜGD'ilerden para aldığı için adam öldürölüyor.

Bizim evin üst katında MHP yanlısı bir adam oturuyor. Türkeş'in diktatörlüğünü istedi. O zaman rahat ederiz dedi. Ben de tabi tam tersini. Onlar iktidar olursa faşizm geleceğini, gençlerimizi, hatta hiçbir şeye ses çıkarmayanları dahi sokaklarda, evlerde aynen Kahramanmaraş gibi öldüreceklerini söyledim. Onun üzerine «fazla konuşma, yarın ortalık karışır, senin ismini veririm, sen de benimkini verirsın» dedi. Bunlar tehlikeli insanlar. Yan komşum da bunları kapatsalar başkaları kurulur diyor. Ama iş öyle değil. Kapatırsın.

“kolu bacağı kopmuş vücutu bebek kadardı »

Temmuz ayında bir öğretmenin ölümü ile sonuçlanan Atatürk Eğitim Enstitüsü'nün bombalanma olayına tanık bir kız arkadaşımız, gördüklerini, duyduklarını anlatıyor:

— Bombanın patladığının ertesi günü. Sınıflara giriyoruz. Herkes tedirgin. Gözler sınıfın her tarafını dolaşıyor. Saat 8.30, 8.31, 8.32. Sınıftan çıt çıkmıyor. Biliyoruz aynı saate koymazlar ama o psikolojik baskı korkunç.

Arkadaşımız başından yaralanmış.

— O sırada nerdeydin, olay nasıl başladı ve gelişti, anlatır mısın?

— Derse girdik. 8.30'da başlar derslerimiz. Sanıyorum 6-7 dakika sonra korkunç bir patlama duyuldu. Aslında ben patlama olduğunu sonra anladım. Ses o kadar kuvvetliydi ki kulaklarım algılayamadı. Bu uğultu gibiydi. Pencerenin yanında otuyordum. Çerçeve camıyla kafama geçti. Sonra yukarı sınıfın penceresinden bir şeyler sallandı. Patlama üstümüzde olmuştu. Dışarı çıkardılar bizi. Birbirimizin yara-

larını tedavi ettik.

Sonra kanlı bir masa örtüsü içinde et yığınları gördük. Rahmi Hocamış. Sonra Emel'i çıkardılar. Kolu, bacağı kopmuş, vücutu bebek kadardı.

Arkadaş bir ara sustu. Ne düşünürsün diye sormaya gerek yoktu. Gözlerinden nefret, öfke okunuyordu. Devam etti:

— Beni en çok etkileyen bir kız arkadaşın durumu oldu. Hiç bir yarası yok. Fakat çok geçirmiş «hocam, hocam» diye sayıklıyormuş. Rahmi Hoca'nın parçalarının tavana yapıştığını görmüş. Olaydan sonra bahçeye çıktık. Orada da yerlere yatırdılar bizi, havaya ateş açtılar. Sanki suçlu bizmişiz gibi.

— Suçluları biliyor musunuz?

— Elbette okulun faşistleri yaptı. Kafamda birçok soru var. Bomba okula nasıl geldi? Kürsünün altına nasıl yerleştirildi? Yukarıya kaldırmak çok zor. En az dört beş kişi gerek. Yardımsız yapılamaz bu iş. Sonra yapanlar bilindiği halde neden yakalamıyorlar?

Sonra bir de köklerini kurutursun. O zaman herşey yoluna girer. Zaten olay çıkaranlar birkaç tane maşa. Esas yılanın başını ezmeli...

Ayşer Aksu

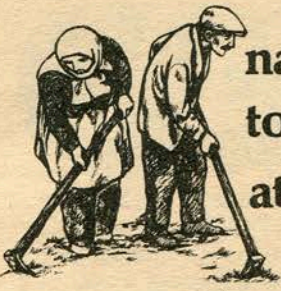
«...Artık eskisi gibi cahil değiliz. Faşizmin ne olduğunu biliyoruz. MHP ÜGD kapatılmalı, Türkeş tutuklanmalıdır...»

Şükran Birsın

«...Yüzlerce ilerici, yurtseverin öldürölmesinden sorumlu MHP-ÜGD vakit geçirilmeden kapatılmalıdır...»

Mihriye Ergün

«...Yeğeni bu kurşunlara hedef olan bir kadının en yakıcı istemi olarak MHP, ÜGD kapatılmalıdır diyorum...»

nabzı
toprakta
atanlar

**KADER
diye diye**

Fatma Onur Zonguldak'ın Devrek ilçesi Köprübaşı köyünden. Köprübaşı bir orman köyü. Bütün Karadeniz gibi yemyeşil. Bilmeyene burada yaşamak ne güzel gelir. İnsanları ne kadar mutludur diye düşünülür. «Temiz hava, bol gıda, sağlıklı yaşam». Temiz havaya evet ama ya yaşam nasıl?

Fatma bacımız bize köyünden, biraz da yaşamından bahsetti. Bakın neler anlatıyor:

«48 yaşındayım. Mengen'in Belen köyünde doğdum. 5 çocuk anasıyım. Çocuklarımın bir tanesini ormanda çalışırken, diğerlerini de evde doğurdum. Çünkü köyde ne hastane, ne doktor, ne de ebe var. Bir iğne yapan bile yok. Hasta olsak bir saatlik yola gideriz. Araba bulabilirsek tabi. Bulamazsak o da yok. Ancak kendi bildiğimiz ilaçları yapıyoruz. Ne yapalım, çaresizlik bizimkisi.

Dört çocuğum da öldü. Üçü Allah'tan, biri felçten. 7 yaşında idi. Paramız yoktu. Doktora götüremedik. Burada Zonguldak'a doktora gitmek, ilaç parası hariç 1000, 2000 lira eder. Bu parayı bulamayınca öldü. Kader...

Gecimimize gelince, ormanda çalışıyoruz. Ormandaki işimiz kesilecek, para zor yetiyor. Bahçelere sebzeler ekip büyütüyoruz, o da olmasa hiç yetmez. Bahçe işi, tarla işi, davarları gütmekten ev işine hiç vakit kalmıyor. Zaten evlerimiz ev denecek halde değil ya.

Çocuklarımıza doğru dürüst bakamıyoruz. Onlara, biraz büyükçe ağa-

tarım işçilerinin örgütlü direnişi başarıyla sonuçlandı

9 Haziran sabahı Yenidoğan köylüleri traktörlerine binmedi. Köy meydanında ücretlerinin 165 TL. olmasını talep eden konuşmalar yaptılar ve evlerine dağıldılar. Ertesi gün Akçakonak ve Savucalı işçiler de seslerini kattılar Yenidoğan'da direnişi başlatan pamuk işçilerinin sesine. Söke ovasında bir başka pazar sabahı başlıyordu. Gelinler, kızlar yolu tutmuş, çevreden gelenleri geçirmiyorlardı. Ege Köy-Der ve Devrimci Toprak-İş yöneticileri konuşuyordu. Yılların ezilmişliğini, acısını taşıyan köylülerin yüreğinden kopup geliyordu alkışlar.

- 160 lira olan asgarî ücret pamuk işçilerine de uygulanmalıdır.
- Büyük küçük ayrımına son verilmelidir.
- Tarım işçilerine sigorta hakkı verilmelidir.
- İşe gidiş-gelişlerin kapalı araçlarla olması sağlanmalıdır.

Ve bu haklı istemler uğruna verilen savaşım tüm Söke Ovasına yayıldı. Pazartesi sabahı Sökeli işçiler Cumhuriyet mahallesine doğru bir yürüyüş yaptılar. Artık direnişçilerin sayısı 10 bini bulmuştu.

Tüm demokratik kuruluşlar bu direnişi destekliyorlardı. O akşam Sökeli ilerici kadınlar da direnişçilerin evlerini tek tek dolaştılar. Savaşımalarında yalnız olmadıklarını anlattılar onlara. Çalınan her kapının ardından dost bir yüz, kararlı bir işçi çıkıyordu. Oturuldu, konuşuldu evlerde.

Bu güçlü direniş karşısında patronlar geriledi. Çarşamba günü Kaymakamlıkta yapılan toplantılarda pamuk işçilerinin istemleri kabul edildi. Örgütlü savaşım bir kez daha amacına ulaştı.

beyleri var o bakıyor, ya da kendi kendilerine bakıyorlar. Bazen de köyde çalışmayan gelinler var, onlar bakıyorlar. Arada bir yemeklerini yapıp tekrar gidiyorum. Çocuklarımı ilkokula kadar gönderdim. Zaten başka da büyük okul yok.

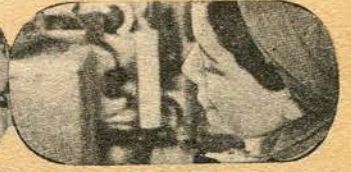
Bana gelince okuma yazma bilmem. Hem de nereden bileyim. Dünya işlerinden, olup bitenden haberimiz yok. Köye gazete bile gelmez.

Köyde gazete satacak bir bakkal bile yok. Biz ihtiyaçlarımızı almak için haftada bir pazara ineriz. İki saatlik yci. Köyümüzde ne elektrik, ne de su var. Geceleri gaz lambası yakıyoruz,

sokakta fenerle dolaşıyoruz. Su desen dereden alıp, kaynatıp içiyoruz. İsteriz ki köyümüzde bir sağlık evi, bir doktor, bir ebe olsun. Suyu, elektriği olsun. Biz de rahat edelim, gün yüzü görelim.»

Evet, böyle dert yaşıyor Fatma bacımız. «Çocuklarımın üçü Allah'tan, biri felçten öldü» diyor. «Kader» diyor.

Kader, yüzyıllarca insanları kandırmanın en kolay yolu olmuş. Okuyamazsın kader, ölürsün, öldürürsün kader, yoksul, işsiz kalırsın hep kader. Ama neyin, kimlerin bu kaderleri yattığı artık yavaş yavaş ortaya çıkıyor.

Demokratik güçlerin yurt çapında sürdürdükleri «Anti - faşist Savaşım Haftası»nda Cevizli Tekel Sigara Fabrikası'nda kararlı bir savaşım örneği verildi.

Cevizli Tekel Sigara Fabrikası'nda çoğunluğu kadın 5000 işçi çalışıyor. Milliyetçi Cephe Hükümetleri zamanında Tekel'de de bazı oyunlar tezgâhlandı. 200'den fazla faşist militan bir gece içinde fabrikaya sokuldu ve önemli kilit noktalara yerleştirildi. Amaçları açıkta. Tekel işçisinin yükselen mücadelesini kırmak, bölgede önemli bir konumu olan fabrikada terör havası estirerek hakimiyet kurmak. Birçoğu eylemli faşist olan bu çeteler zamanla işi iyice azıttı. İşçi kılığındaki faşistler fabrikayı bir üs olarak kullanıyor, toplantılarını yapıyor, obalar kuruyor, silah saklıyorlardı. CHP ağırlıklı hükümet işbaşına geldikten sonra da fabrika faşistlerden arındırılmadı. Faşistler eylemlerini sürdürüyorlardı.

Tekel işçisi bu dönemde iki de şehit verdi. Muhammer Karan ve Hamit Akyıldırım. Son olarak Gıda-İş'li sendikacılara fabrikada yapılan saldırı bardağı taşıran son damla oldu. Akşam vardiyası işi durdurdu ve direniş başladı.

FAŞİSTLER GİDECEK - ÜRETİM SÜRECEK

Direnişin başlamasını bir kadın işçi şöyle anlatıyor: «Akşam vardiyasındaydık. Sabaha karşı

anti-faşist bir savaşım örneği

TEKEL direnişi başarıyla sona erdi

bizim bölüme haber geldi. Faşistler aşağıda sendikacıları dövüyor-muş. Koştuk baktık ki kan revan içinde yatıyor bizim sendikacılar. Köpekler ise karşılarında. hem de emniyet görevlisinin yanında serbestçe duruyorlar. Derhal geriye döndük ve makineleri kapattık. O sırada Jandarma gelerek faşistleri ve bizim yaralıları götürdü. Biz de can güvenliğimizin olmadığını, 250 faşist atılmadan çalışmıyacağımızı söyledik.

Direniş başlayalı iki-üç gün olmuştu, bakanla savcı gelecek dediler. Ama sadece savcı geldi. Savcı «Niye çalışmıyorsunuz» dedi. Biz işçiler «Bizim can güvenliğimiz yok. Sen evinden rahat ve huzurlu çıkar-ken, bizler anamıza babamıza hakkını helal ed-din deyip çıkıyoruz. Tezgâh başında çalışırken her an arkamızdan faşistler gelip saldıracak diye korkuyoruz. Bugün arkadaşlarımıza, yarın bize.» dedik. Bunun üzerine savcı yaptığımız

eylemin yasa dışı olduğunu söyledi. Dayanmayan bir arkadaşımız şöyle seslendi savcıya «Savcı bey, yasa dışı olan birileri varsa o da bu faşistlerdir. Banka soyan onlar, iki arkadaşımızı öldüren onlar, genç kızların ırzına geçen onlar. Hele Erenköy'de bir kızın ırzına geçen bir tanesi daha düne kadar aramızda çalışıyordu. Demek bütün bunlar yasa dışı değil de bizim canımızın emniyetini istememiz ya-

ÜLKER İŞÇİLERİ DİRENİŞE GEÇTİ.

● Yaklaşık 1000 işçinin çalıştığı Ülker Gıda Sanayiinde, işten atılan arkadaşlarının geri alınması için işçiler direnişe geçti. Direnişin zarara yol açtığını iddia eden işveren bir yandan TV'de yüzbinlerce liralık reklamlarına devam ederken, binlerce işçinin ve ailesinin açlığı demek olan lokavta başvurarak fabrikayı kapattı. Direniş sürüyor.

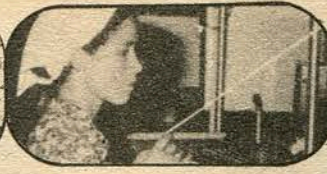
sa dışı oluyor».

Ve bu şekilde 11 gün direndik. MHP-ÜGD kapatılmalıdır diye haykırdık. Biz kadın işçiler Ankara marşını değiştirdik, arkadaşlarımıza öğrettik. Sonunda isteklerimiz kabul edildi.»

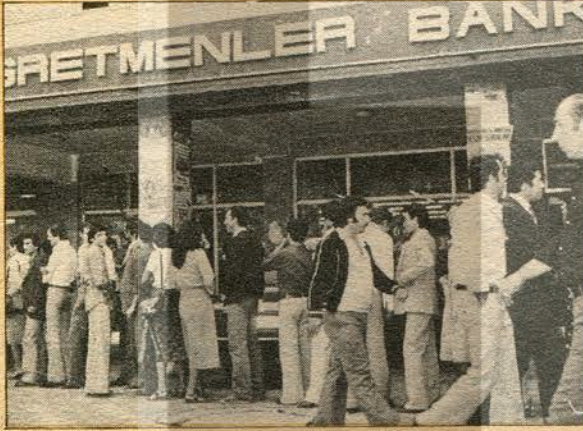
Evet, Tekel işçileri sonunda istediklerini elde ettiler. Eylem süresince fabrikadaki saldırılara elebaşılık yapan 5 faşist işten atılacak. MC döneminde yasadışı yollarla işe alınan 16 faşist görevden alınacak can güvenliği için direnen işçilerden hiçbirisi işten atılmayacak, ceza verilmeyecek, direnişte çalışılmayan günlerin ücretleri ödenecek, fabrikada can güvenliği sağlanacak.

● DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası tarafından 70 gündür grev sürdürülen Intercontinental Otelinin ana şirket tarafından kapatıldığı açıklandı. Grev devam ediyor.

● Coca Cola fabrikasında ise, mevsimlik 48 işçinin işten atılmasını protesto eden 810 işçiden 119'u gözaltına alındı

Onbinlerce işçi ve ailesini etkileyecek olan büyük toplu sözleşme döneminin başladığı bu son günlerde, parababaları yoğun bir saldırıya geçtiler. Toplu sözleşmeleri etkilemek, göz yıldırmak, hızla yükselen sınıf savaşımını geriletmek ve kendi yarattıkları bunalımın yükünü işçilere yıkmak, kârlarını çoğaltmak amacıyla birçok işyerinde çeşitli nedenlerle işçi kıyımına, lokavt ve tensikatlara başvuru yapıyorlar. Fabrikalarını, işyerlerini kapattıklarını ilân ederek grev ve direnişleri kırmaya, faşist komandoları kullanarak sınıf ve kitle sendikacılığına darbe indirmeye çalışıyorlar. Ancak yıllardır çetin savaşım içinde yığılmış, haklarını söke söke almış işçi sınıfımızı ve savaşımını geriletemiyorlar.

TÖBANK EMEKCİLERİYLE DAYANIŞMA PARABABALARINI DİZE GETİRİYOR

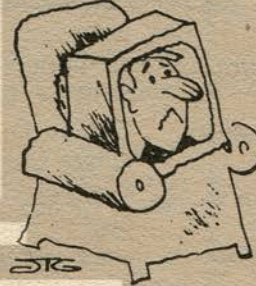
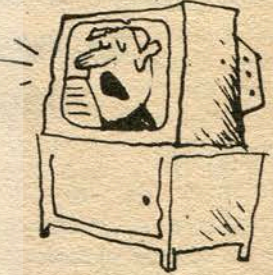
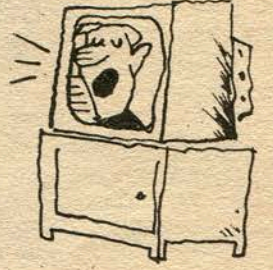
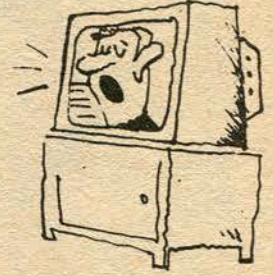
1850 emekçinin çalıştığı TÖBANK'ta Bank-Sen'in yetki almaya başlaması üzerine işveren 120 Bank-Sen üyesini ve bu arada doğum izninde olan bir anayı da işten çıkardı.

İşverenin bu yasa dışı tutumunu protesto etmek amacıyla çeşitli illerde Bank-Sen'in ve diğer demokratik örgütlerin üyeleri TÖBANK şubelerine büyük gruplar halinde başvurarak 10'ar liralık

hesaplar açtırdılar. Ve kısa bir süre sonra tekrar paraları çekerek bankada diğer işlerin yapılmasını engellediler. Ayrıca bankada hesabı olanların da bir günde 80 milyon TL. çektiği açıklandı.

Bank-Sen 1 Eylül'de, işverenin bu anti-demokratik tutumunu protesto etmek amacıyla İzmir'de bir miting düzenledi. Mitinge, TÖBANK emekçileriyle birlikte, kardeş sendikalar ve demokratik örgütlerin üyeleri katıldı.

TÖBANK emekçilerinin birliği ve disiplini işverene ve işçi düşmanı sarı sendika Töbank-Sen'e bir yumruk gibi indi.

**GENÇ SANATÇILAR, İLERİCİ
YURTSEVER GENÇLER
SİZLERİ 3. İYG SANAT VE
KÜLTÜR YARIŞMASINA
ÇAĞIRIYORUZ!**

Yapıtların gönderileceği ve yarışma hakkında her türlü açıklayıcı bilginin edinilebileceği adres şudur:
İYG PK : 14 SİRKECİ - İSTANBUL

**İSTANBULLU ANALAR, BACILAR, KARDEŞLER
BAĞIMSIZ SENATÖR ADAYINIZ
BAKİYE BERİA ONGER'dir!**

SİZLER!

- Yüreği eş, nişanlı, kardeş, evlât acısıyla yananlar...
- Bir lokma ekmek için bin defa horlananlar...
- Bir tencere kaynatmak için, saatlerce kuyruklarda çile dolduranlar...
- Tarlada tezgâhta doğuranlar...
- İşe giderken çocuğunu komşuya, sockağa bırakanlar...
- İşe en son alınıp, en önce atılanlar...
- En ağır ve en geri koşullarda çalışanlar...
- Sigortasız, güvencesiz el kâpılarında horlananlar...
- Okumasız, yazmasız, eğitimsiz bırakılanlar...
- Öğrenim görse de, görmese de ikinci sınıf insan sayılan

**ANALAR, BACILAR,
EMEKCİ KADINLAR,
BAKİYE BERİA ONGER,**

Sizlerin Meclisteki sesiniz olmak için Adaylığını koydu... Ömrünce kadın haklarının yılmaz savunucusu;

5 yıldır İlerici Kadın Hareketinin seçkin temsilcisi olan **BAKİYE BERİA ONGER** şimdi de **ANALARIN, TÜM İŞÇİ-VE EMEKÇİLERİN** Senatör Adayıdır...

O'nun adaylığı, işçi sınıfının ve İlerici Kadın Hareketinin **GÜR ve KARARLI SESİDİR!** Çünkü O, toplumumuzun içinde bulunduğu zor ve kötü koşullardan, işçi sınıfımızın örgütlü gücünün gösterdiği çıkış yolunu, seçimler sırasında ve Parlamento'da yükseltecektir...

Bu çıkış yolu, **İLERİ DEMOKRATİK** bir **TÜRKİYE'nin** kurulmasıdır.

- Ensesi kalın, EMEK sömürücüsü **BÜYÜK PATRONLAR'ın** **TEMSİLCİLERİ,**
- Evlatlarımızı, eşlerimizi katleden **FAŞİST CİNAYET ŞEBEKELERİ,**
- İçinde bulunduğumuz ağır koşullarda bizi boş «umutlarla» avutmak **İSTEYENLER** de **Parlamentoya** girebilmek için senden **OY** isteyecekler

**EMEĞİN SÖMÜRÜCÜLERİYLE
EMEĞİ SAVUNANLAR
ARASINDA,
YURTSEVERLERLE,
FAŞİSTLER ARASINDA
SAHTE UMUTLAR VAAD
EDENLERLE, GERÇEK
UMUDU GÖSTERİP, BU
UĞURDA SAVAŞANLAR
ARASINDA TERCİH
DÜŞÜNÜLEMEZ...
ADAYINIZ, ADAYIMIZ
BAKİYE BERİA ONGER'dir!**

- Soframızdaki ekmeğe, aşğa göz koyanlara,
- Topraklarımızı Amerikan Emperyalistlerine üs olarak kiralayanlara,
- Kapitalist parababalarına, İMF'lere el açarak ulusal onurumuzu zedeleyenlere, ulusal bağımsızlığımızı satanlara;
- Yüreğimizi eş, evlat acısıyla yakanlara,
- MHP'yi, ÜGD'yi, FAŞİST yuvaları kapatmıyanlara,
- Sahte «umut»larla halkı kandıranlara verilecek tek bir Oyumuz **YOK!**

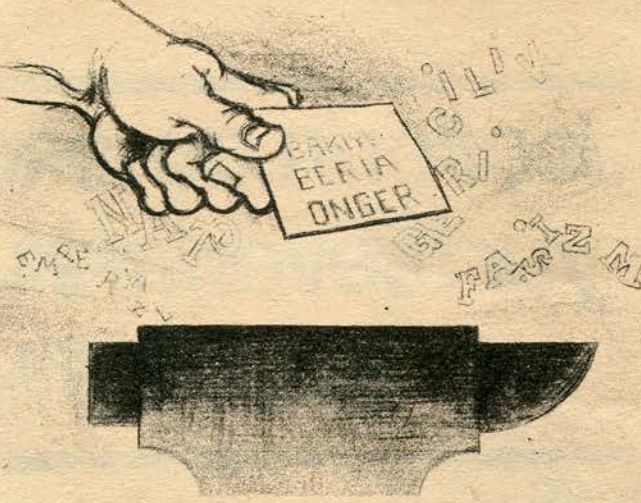
**HAYDİ, Evlatlarımız, tcrunlarımız öldürülmesin
DİYENLER!**

**HAYDİ, BAĞIMSIZLIK,
BARİŞ, TOPLUMSAL
İLERLEME, SOSYALİZM
DİYENLER!**

**HAYDİ, GREV Meydanlarında
SÖMÜRÜYE SON
DİYENLER!**

**HAYDİ, İŞ, EKMEK, SÜT,
KREŞ, OKUL İSTEYENLER!**
**HAYDİ, DAYANIŞMAYA,
DOSTA DÜŞMANA
GÜCÜMÜZÜ GÖSTERMEYE,
HAYDİ, SEÇİMLERDE,
PARLAMENTODA SESİMİZİ
YÜKSELTMEYE!**

**ADAYINIZ, ADAYIMIZ
BAKİYE BERİA ONGER'dir!**

SEÇİMLER İÇİN ? NE DEDİLER ?

Fatma Teyze 55 yaşında. Oyunu kullanacak mısın diye sorduk. Bakın ne dedi:

— Evlâdım kalbimden rahatsızım. Ama bu yokuşu inip çıkmak bir günümü bile alsa oy kullanacağım. Çok yorulacağım ama olsun. Hani demin siz bir bağımsız kadın adaydan söz ediyordunuz. Aklıma yattı. Ben de ona vereceğim oyu. Bana ismini yazmayı unutmayın, olur mu gitmeden.

Kadriye Teyze, 60 yaşında. Tütünden emekli. Oy kullanmak konusunda söyledikleri şunlar:

— Kullanmamak olur mu? Oyumuzu atıcaz. Hem de bu zıncıbaşı-nı terk ediyoruz. Başka taraflardan öne geçirdiydik Demirel'den. Ama olmadı. Siz nereye veriyorsunuz kız-larım. Söyleyin bana ben de ona vereceğim.

Gülcihan Balaban ise 39 yaşında.

— Bir kadın aday var madem, biz de ona vereceğiz, diyor.

Melek Bay, 80 yaşında. Karşılı. Oyunu kime vereceksin diyoruz:

— Bizim adam Ecevit'e verir. Kime verirsen ver evlâdım. Hiçbirşey değişmiyor. Bu dünya bir düzele, evlat acısı bir son bula. Başka birşey istemeyiz. Siz kime verirsiniz? Biz de ona verelim. Dediğiniz kadın aday seçilince herbir şey iyi olur değil mi?

— Merhaba teyzeciğim nasılsınız?

— İyiyim yavrum nasıl olalım ki şu yaşında kuyruklarda bekliyorum

— Adınız ne teyze?

— Zeynep Orfa, ev kadınıyım.

— Seçimlerde oy kullanıyor musun?

— Evet.

— Peki teyzeciğim, hangi partiye attığınızı söyler misiniz?

— Tabi yavrum. Geçen seçimde Ecevit'e attım.

— Ne umarak Ecevit'e oyunu attın.

— Kocam onu istiyordu. Ben de onun için Ecevit'e attım oyu. Önceleri Demokrat Parti'ye atıyorduk. Çok pahalılık yaptı. Bizim bey çok kitap okurdu. O daha iyi bilir diye, sonra Ecevit çok iyi şeyler söylüyordu. Bu sefer de ona atalım dedik.

— Peki teyzeciğim Ecevit söylediği şeyleri yaptı mı?

— Ne yaptı evlâdım. Herşeyi pahalı yaptı, yağ yok, tüp yok. O yok bu yok. Artık ona da atmayacağım. Gittikçe daha kötüye gitti.

— Peki bu seçimlerde kime oy kullanacaksın?

— Vallahi evlâdım, iyi birine o-yumu atacağım. Bizim için hayırlı olan şeye.

— Teyzeciğim İstanbul'da bağımsız bir aday var. Beria Onger, haktan, ezilenlerden yana. Böyle birine oyunu verir miydin?

— Kullanırım yavrum. Gençlere karşı bizlere karşı daha iyi şeyler olacak diye düşünüyorum. Artık biz yaşlandık ama yavrularımız için daha hayırlıdır diye ona atacağım.

— Adınız, soyadınız ve mesleğiniz?

— Adım Kenan Kamışoğlu. İfafa'ta memurum.

— Geçen seçimlerden bu yana gelişen olaylar hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu seçimlerde kime oy vermeyi düşünüyorsunuz?

— Umduğumuz çıkmadı. Küskünüz. Bu nedenle zaman zaman karışık partilere oy vermeyi düşündüğüm anlar olmuştur. Bizlerin beklediği yaşamın biraz daha kolaylaştırılmasıydı. Oysa borç ertelemesinden başka birşey yapılmadı. AP'yi ise faşist parti MHP ile yaptığı işbirliğinden dolayı bağışlayamam. Bu seçimlerde yeni umutlar arıyorum. Bu hiçbir zaman CHP ya da sağ partiler olmayacaktır. Bu seçimlerde güçlü gördüğüm bir sol partiye ya da toplumu gördüğüm bir bağımsız adaya oyu kullanacağım.

— Adınız, soyadınız?

— Müşerref Kaya.

— Ne iş yapıyorsunuz?

— Ev kadınıyım. Daha önce işçiydim. Sendikal mücadelemizi en-gellemek için bizleri işten attılar.

— Geçen seçimlerde oy verdiniz mi? Hangi partiye?

— Evet, CHP'ye.

— CHP'ye oy verirken neler ummuştunuz?

— CHP seçime girerken birçok vaatlerde bulundu. İşçinin, emekçinin yanında olacağını bas bas bağırdı. Söylediklerini yapacağını sanmıştık.

— Şimdi ne düşünüyorsunuz?

— Bir kere verdiği vaatleri yerine getirmede. Aksine tam tersini yaptı. Meselâ sıkıyönetimi getirmesi. Özellikle ben bu tavrına çok kızdım.

— Önümüzdeki seçimlerde kime oy vereceksin?

— Vallahi oy kullanmayacağım. Çünkü nereye gireceğimi bilmiyorum.

— İstanbul'da, gerçekten işçi den, emekçiden yana bir aday olduğunu Beria Onger'in bağımsız sena-tör adayı olduğunu biliyor musunuz?

— Hayır, yeni duyuyorum. Eğer dediğiniz gibi bizlerden yana ise o-yumu ona veririm.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİLERİ..

14 EKİM 1979 ARA SEÇİMİNDE FAŞİZME VE GERİCİLİĞE, TEKELLERLE UZLAŞMA, EMPERYALİST DAYATMALARA BOYUN EĞME VE REFORMCU HAYALLERE KARŞI ÜLKEMİZDE YOĞUNLAŞAN EKONOMİK, POLİTİK BUNALIMDAN, İŞÇİ SINIFIMIZIN GÖSTERDİĞİ ÇIKIŞ YOLUNU DUYURMAK İÇİN İSTANBUL'DAN BAĞIMSIZ SENATÖR OLARAK ADAYLIĞIMI KOYMUŞ BULUNMAKTAYIM.

SEÇİM KAMPANYASINDA BAŞINI İŞÇİ SINIFIMIZIN ÇEKTİĞİ İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN SAVAŞIMINDA, TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİNİ YÜKSELTELİM.

İŞÇİ SINIFININ SAVAŞ YOLUNDA YÜRÜYEN, İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİLERİ

FAŞİZME GEÇİT VERMEMEK İÇİN SİZLERİ İŞÇİ SINIFININ YÜKSELTTİĞİ BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ, TOPLUMSAL İLERLEME VE SOSYALİZM BAYRAĞI ALTINDA DAYANIŞMAYA ÇAĞIRIYORUM.

BAKİYE BERİA ONGER
İSTANBUL BAĞIMSIZ SENATÖR ADAYI

BAĞIŞ KAMPANYASI
HESAP NO. 107161/2

Yapı ve Kredi Bankası
Beyoğlu Şubesi
İstanbul - Türkiye

işçilerin,emekçilerin yurtseverlerin,ana BAKİYE BERİA

İSTANBUL BAĞIMSIZ SENATÖR ADAYI BAKİYE BERİA ONGER'İN BASIN AÇIKLAMASI

Önümüzdeki Ekim ayının 14'ünde yapılacak Cumhuriyet Senatosu kısmi yenileme seçimleri için İstanbul İlinden adaylığımı koymuş bulunmaktayım.

Bu seçimlere her anlamda olağanüstü koşullar altında gidilmektedir.

Ülke ekonomisi iyice iflâsa sürüklenirken; durmadan artan hayat pahalılığı, enflasyon, darlık ve yokluk nedeniyle çalışan halkın yaşama koşulları olağanüstü derecede ağırlaşmaya devam etmektedir.

BUNALIM, TOPLUMSAL YAŞAMIN HER ALANINDA, ETKİSİNİ ARTIRILARAK DERİNLEŞMEKTEDİR

Zatén kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklere karşı yeni yeni saldırılar düzenlenmekte, demokratik örgütler kapatılmaktadır.

Sıkıyönetim sürerken, faşist saldırı ve cinayetlerin önü kesilememiştir. Ülkemizin dört bir yanında işçi ve emekçi kitleleri, ilerici ve demokratik güçler, faşist yuvaların dağıtılması için büyük gösteriler yaparken, faşist parti ve yan örgütleri taşıyıcı edilmemektedir. Halkımızın milyonların bu can alıcı talebi suskunlukla, seçim taktikleri uğrunda oylamakla geçirilmektedir.

Can güvenliği sorunu, kaygı verici niteliğini korumaktadır.

Önümüzdeki aylarda çeşitli sendikalar örgütlerine üye bulunan yüz-

binlerce işçinin toplu sözleşme görüşmeleri başlayacaktır. Öte, yandan «Hür Teşebbüs Konseyi» toplanacaktır. «Ekonomik güçlükler»den yakınmakla birlikte kârları durmadan artış gösteren tekellerci işverenler, IMF'nin isteklerine uygun olarak işçi ücret artışlarını sınırlamanın yollarını araştırmaktadırlar.

BİRÇOK AÇIDAN SEÇİMLER ANTI-DEMOKRATİK BİR ORTAMDA YAPILACAKTIR

«Demokratik haklara saygılı» olduğunu söylemesine karşın bugünkü CHP ağırlıklı iktidar, sıkı yönetim altında seçimlere gitmektedir. Seçim yasasında yer alan anti-demokratik hükümlerin yanı sıra işçi sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerinde yıllardır sürdürülen yasaklar, 141 ve 142. maddeler hâlâ geçerlidir.

Ülkemizin Avrupa üyesi olmasından onurlu söz edilirken, Türkiye, Komünist Partisinin yasak olduğu tek Avrupa ülkesidir ve Türkiye'nin en eski partisi olan Türkiye Komünist Partisi'ne özgürce çalışma hakkı tanınmamaktadır.

Sorumlular, işçileri aşırı sömürü altında inleterek azami kâr peşinde koşmakla kalmayıp stokçulukla da vurgunlar vuran tekellerci sermaye ve yıllardır yönetimde bulunarak onu kayıran hükümetlerdir. Onların arkasındaki ABD ve Ortak Pazar emperyalistleridir. Politik bunalım halkımızı umutsuzluğa itmemelidir.

İşçilerin, memurların, yoksul köylülerin istemlerini, demokratik hakları genişletme önlemlerini programına alan CHP kendi ağır-

ilericilerin, arın adayı A ONGER

**parlamentoyu
işçi sınıfına
kapayanlara
oy yok!**

lığında bir hükümeti birbuçuk yılı aşkındır sürdürmektedir. Ezilenlerin, sömürülenlerin çoğunluğu sol bir parti olarak gördükleri CHP'yi önceki seçimlerde desteklemişlerdir. Ancak bu hükümet de ülkenin ve halkın canalıcı sorunlarına çözüm getirmemiş, IMF'ye, NATO'ya bağlı bir politika izlemiştir. Tekellerin ve IMF'lerin dayatmalarına boyun eğmiş, bunalımın yükü işçi ve emekçi halkımızın üstüne yıkılmış, hayat pahalılığı ve yaşam çökmez hale gelmiştir. Bugünkü CHP ağırlıklı hükümet yine faşizmin üstüne kararlılıkla yürümüş, bu yuvaları ve faşist odakları dağıtmamış, işçi ve emekçi halkımızın yükselen sesine kulak tıkamıştır. Dahası her gün yüreği evlât acısı ile dağlanan anaların, binlerce yurtseverin faşizme karşı yükselen savaşımına seyirci kalmış, bu çıkışları anti-demokratik yasa ve baskılarla engelleme yoluna gitmiştir.

Bu hükümete umut bağlamış olanlar, bugünkü koşullarda sol'dan umut kesme yanlışına düşmemelidir.

Bunalımdan çıkış olanaklıdır.

Ancak, yaşam göstermiştir ki, seçimlerden güçlenerek çıksa bile CHP, halk yararına dönüşümleri gerçekleştirme niyetinde değildir.

BUNALIMDAN ÇIKIŞ, İŞÇİ SINIFIMIZA, EMEKÇİ MEMURLARA, YOKSUL KÖYLÜLERE, ONLARIN BİLİNÇLİ EYLEMLERİNE BAĞLIDIR

Bunalımdan kurtulmak için emperyalizmin, IMF'nin, NATO'nun ülkemizdeki egemenliğine son vermek, tekelleri sermayenin aşırı sömürsünü kırmak, ülkemizin yer-

altı ve yerüstü zenginliklerine sahip çıkmak, Amerikan üslerini atmak, ikili anlaşmaları yırtmak, tüm komşularımızla dostluğu güçlendirmek, anti-emperyalist blok dışı barışçı bir politika izlemek, faşist yuvaları kesin olarak dağıtmak, ırkçı ve şoven baskılara son vermek, devlet aygıtını faşistlerden temizlemek, demokratik hak ve özgürlükleri genişletmek, 141 ve 142 yi kaldırmak, fiyatları kontrol altına almak, işçilerin, memurların satın alma gücünü yükseltmek, küçük üreticilerin taban fiyatlarını yükseltmek, çalışan halk üzerindeki vergi yükünü hafifletmek, demokratik bir toprak reformunu gerçekleştirmek, KİT'lerin yağmalanmasını durdurmak, sendikal hak ve özgürlükleri ilerletmek, tüm çalışanlara, özellikle memurlara eşit sendikal hakları tanımak, halkın örgütülüğünü arttırmak, her alanda demokratik katılım ve denetiminin sağlanmak gereklidir.

Bunalımdan çıkış yolu, bu hedefler uğrunda işçi, memur, yoksul köylü yığınlarının tüm ulusa demokratik, ilerici, yurtsever güçlerin, eylem birliği içinde savaşımı yükseltmelerine bağlıdır.

Bunalımdan toplumsal ilerlemeyi sağlayacak bir çıkış yolu ancak bu savaşım ile ileri demokratik bir iktidarın kurulmasıyla olanaklıdır.

Çıkış yolu, önümüzdeki seçimlerin basit sonucuna bağlı değildir.

Ülkemiz işçi sınıfının en yoğun olduğu İstanbul'da seçim savaşımına katılmam, sözünü ettiğim savaşımın yükseltilmesi amacını taşımaktadır. Seçim sonucunda Senato'da yer almak, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerinin istemlerinin savunulması açısından ne kadar önemliyse de, bunalımların kesin olarak ortadan kaldırıldığı sömürsüz bir Türkiye'nin kurulması, uzun soluklu ve yoğun bir savaşım sürecini gerektirmektedir. Bu süreçte parlamento içindeki ve dışındaki tüm ilerici ve demokratik güçler, savaşımını uyumlaştırmalıdır.

İşçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarlarını söz ve davranış birliği içinde savunan adayların alacakları oylar, ülkemizin geleceği açısından önemli bir gösterge olacaktır.

Bu nedenle tüm ilerici, ulusal, yurtsever güçleri, gerici güçlerin önümüze çıkardığı tüm engellere ve güçlüklerle karşı, seçim savaşımında bağımlılık, baskı ve kemeri sıkma politikasını mahkûm etmeye, gerici ve faşist güçleri geriletmeye çağırıyorum.

İLERİCİ, DEMOKRATİK, YURTSEVER TÜM ADAYLARI, SEÇİM SAVAŞIMININ ÇEŞİTLİ DÜZEYLERİNDE VE AŞAMALARINDA EYLEM BİRLİĞİ YAPMAYA ÇAĞIRIYORUM.

sahte umutlara oy

İstanbul Bağımsız Senatör Adayı Bakiye Beria Onger, aynı zamanda dergimizin de sahibi. Kendisine bu seçimlere neden bağımsız aday olarak katıldığını açıklamasını istediğimiz sorular yönelttik. Bu röportajı yayınlıyoruz.

SORU — CHP Yöneticileri 14 Ekim ara seçimlerine sosyalist parti ve bağımsız adayların katılmasının oyları böleceğini, Parlamento'daki «hassas» dengeyi bozarak AP ve MHP'yi güçlendireceğini iddia ediyor. Ne dersiniz?

— Bu doğru değildir. Gerici faşist partileri güçlendiren CHP'dir. Onun 1,5 yıllık tutumu ve uygulamalarıdır. Sıkıyönetim ilan etmesidir. İKD, TUS-DER, POL-DER gibi örgütleri kapatırken, MHP, ÜGD gibi faşist örgütlere dokunmamasıdır. İMF'ye boyun eğip, Koc'lar, Sabancı'lar altın yıl yaşarken, halka «kemerleri sıkın» demesidir. Halkın umudunu boşa çıkarıp oy vermemeye iten CHP'nin bu tutumudur. Ben ilerici, demokrat bir aday olarak CHP'ye oy vermemeye kararlı emekçi halka gerçek çıkış yolunu göstererek, onların oylarını istiyorum. CHP'nin gerici faşist partilere peşkeş çektiği oyların tekrar ilerleme ve demokrasiye yana kullanılması için savaşım veriyorum. Kaldı ki CHP'nin seçim listeleri gerici —faşist partilerin açtığı sayılabilecek pazarına çıkmaya hazır kişiliklerle doludur.

Solun, anti-faşistlerin seçimlere bölünmüş girdiğine seviyenlere en güzel yanıt tüm ilerici, demokrat, yurtsever aday ve seçmenlerin ortak seçim mitinglerinde, toplantılarında bir araya gelmesi olacaktır. Ben bu uğurda savaşım veriyorum. Bu amaçla TİP'li, TSİP'li, bağımsız adaylara mektupla çağır yaptım. Bunu bir kez daha yineleyeceğim.

SORU — Bağımsız bir aday aday olduğunuz için seçildiğinizde tek başınıza Parlamento'da hiç bir şey yapamayacağınız söyleniyor. Buna ne dersiniz?

— Ben Parlamento'ya girince

ülkemizin ve halkımızın sorunlarına sihirli bir değnekle çözüm bulacağımı iddia etmiyorum. Çünkü sorunları 'çözecek' olan yığınların kendisidir. Yığınların savaşıdır. Yoksa Parlamento'daki parmaklar değil. Emekçi kadınlar iyi bilirler Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yıllardır binlerce imza ve dilekçe yolluyoruz. Ne var ki, bu istemleri Parlamento içinde dile getiren tek bir ses yok. «MHP, ÜGD açıkken, neden İKD, TUS-DER kapanmıştır?» Meydanlardan yükselen bu sesi Parlamento'da dile getiren yok. Sıkıyönetim Kaldırılsın,

eylem
ve
cephe
birliği
için
ileri!

yok!

Sıkıyönetimsiz Toplu Sözleşme diyen işçi sınıfının sesini Parlamento'da dile getiren bir tek ses yok. İşte ben bu sesi yükseltmek istiyorum. Yoksa bunları çözecek olan yığınlardır, halkımızdır. Ben Parlamento'dan çok halkımıza güveniyorum.

Son olarak ben bağımsızım ama, tarafsız değilim. Yalnız hiç değilim. Yolum işçi sınıfının yoludur. İşçi sınıfının örgütlü gücünün gösterdiği yoldur. Miting meydanlarında, yürüyüşlerde, savaşımın her alanında omuz omuza yürüdüğüm emekçi kadınların, işçi sınıfının ve emekçi halkımızın bir parçasıyım.

Bakiye Beria Onger'in çağrı mektubu özetle şöyle:

«Seçim kampanyası başlıyor. Seçimler ilerici, sosyalist adaylar için salt bir «oy toplama» sorunu olmasa gerek. Kampanya boyunca antifaşist savaşımın bayrağını yükseltmek, emperyalizme, gericiliğe yığın çıkışları ile karşı durmak seçim kampanyasını demokrasi güçlerinin eylem birliği'nin somutlandığı bir kampanyaya dönüştürmek de birincil görevlerimiz arasında.

Seçimlere ayrı ayrı katılmamız, biz adayların ve onları destekleyen tüm güç ve örgütlerin seçim kampanyası sırasında eylem birliği yapmasına engel değil. Değil, çünkü devrimciler seçimlere salt oy almak, güçlerini alınan oy sayısı ile kanıtlamak için girmezler.

İnancım o ki, seçimlere ayrı ayrı girmek, aramızda siyasal görüş ayrılıklarının bulunması antifaşist, antiemperyalist, antişoven, antitekelci yığın çıkışlarını birlikte örgütlememize, bu platform üzerinde eylem birliği yapmamıza engel değildir.

Bağımsız siyasal görüşü ne olursa olsun, tüm ilericileri, demokratları, sosyalistleri ve komünistleri birleştiren ortak güncel görevler var. Faşist saldırıyı geriletmek, bunalımın yükünün emekçi halkımızın sırtına vurulmasına engel olmak, tekellere, faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı savaşımı güçlendirmek, işçi sınıfımızın tekellere karşı vermeye hazırlandığı büyük toplu sözleşme savaşımını pekiştirmek, üzerinde kesinlikle birleşebileceğimiz ortak konulardır.

İstanbul bağımsız senatör adayı olarak TİP'li, TSİP'li adaylara soldaki öteki bağımsız adaylara, CHP'li yurt sever adaylara sesleniyorum.

Gelin emperyalizme, tekellere, faşizme, şovenizme karşı ortak yığın eylemleri örgütleyelim. Açık hava ve kapalı salon toplantılarında güçlerimizi birleştirelim. Yığınlara birlikte seslenelim. Kitlelere, ayrı ayrı aday olmamızın, başdüşmana ve baş tehlikeye karşı omuzomuzaya vermemize güç ve eylem birliği yapmamıza engel olmadığını gösterelim, kanıtlayalım.

— Adınız soyadınız
— Adım Cavide Erdoğan, ev kadınıyım.

— Seçimlerde oyunuzu kim vereceksiniz?

— Hepsinin gülünü kokladım. Bu seçimlerde oyumu Beria Onger'e vereceğim.

— Neden?
— Kendi görüşümüzde olduğum için, işçilerin, emekçilerin yanında olduğum için.

— Şu anda hükümet için ne düşünüyorsunuz?

— Ne düşünebilirim ki... Zaten üstüne zam getirdi, kıtlık, yokluk kuyruklar onun zamanında daha da arttı. Anaların gözyaşı dinmedi, alınsine sel olup aktı.

Onun bizleri çalışanları, işçileri desteklemesi, bizim yanımızda olması gerekiyordu. Oysa tam tersi, patronları, parababalarını destekledi. İMF'in dediklerini iki ettirmeye bastıkça bastı boğazımıza...

— Ecevit kimseye verilecek her sabım yok diyor. Buna ne diyorunuz?

— Ecevit o koltuğa kendi gücüyle gelmedi. Bizler desteklemeseydik iktidar olamazdı. Bu seçimlerde göstereceğiz gününü. Oylarımızı gözünün içine sokacağız onun.

— Adınız, mesleğiniz?

— Seyhan Cantez. Memurum.

— Geçen seçimlerde oy kullandınız mı? Kullandıysanız kime?

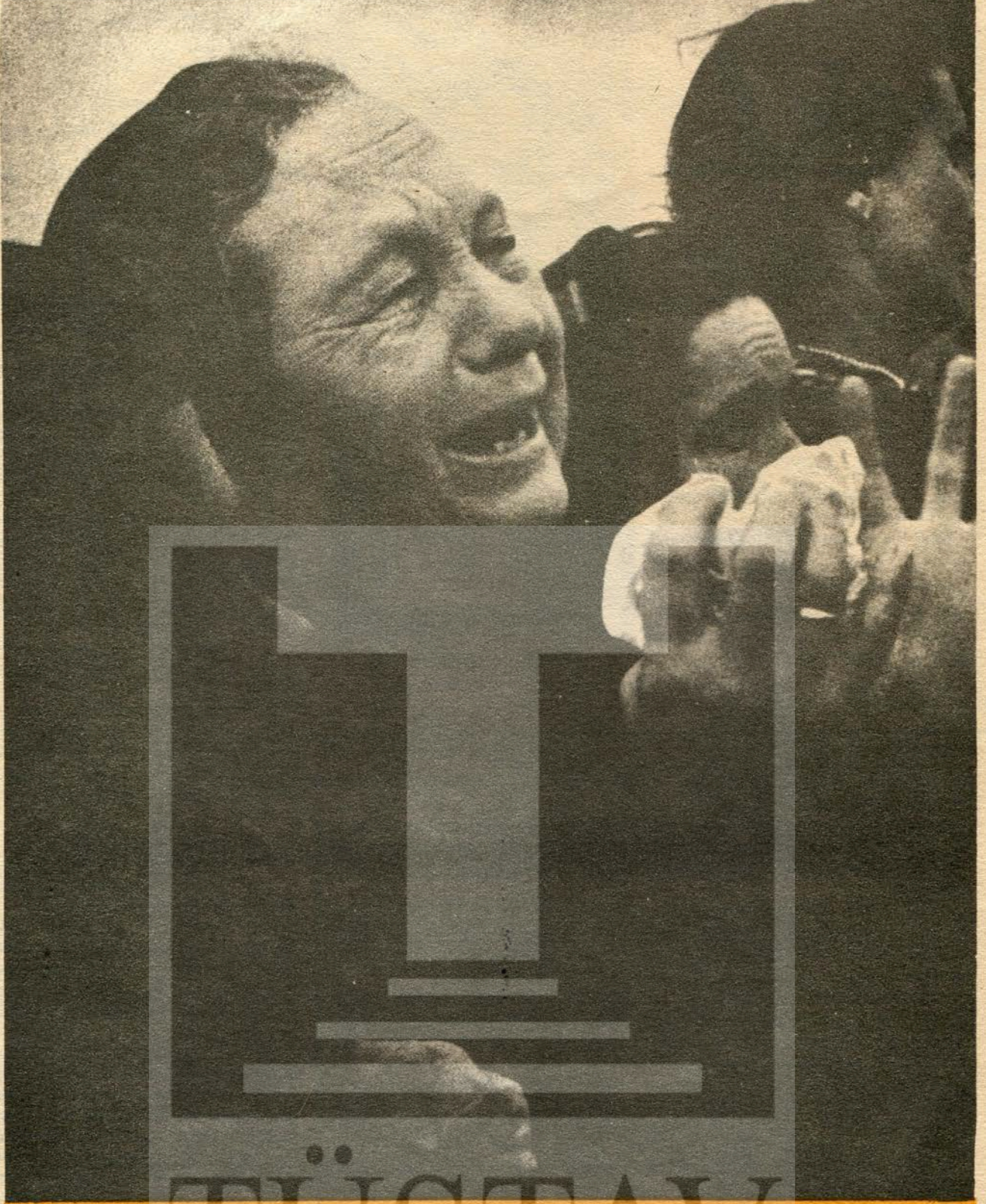
— Elbette. Oy kullanma hakkımı elde ettiğimden beri kullanırım. Geçen seçimlerde hiç çekinmedim söyleyeyim. CHP'ye verdim oyumu.

— Bu seçimlerde de kullanacak mısınız?

— Kullanacağım. Fakat inanılmaz o heyecan yok içimde. Sadece vatandaşlık görevimi yerine getirmek için kullanacağım. Ve ne yalan söyleyeyim, daha seçimimi yapmadım. Son ana kadar adayları araştıracağım. Geçen yıl hiç düşünmedim. CHP'ye oy vermiştim. Şimdi pişmanım.

— İstanbul'da bu seçimlerde gerçekten halktan yana bağımsız aday var. Oyunuzu ona verir miydiniz?

— Hiç düşünmedim. Yeter ki insanın gerçekten halktan yana olduğuna inanayım, oyumu elbet verirdim.

KADINLARIN ÇAĞRISI DÜNYA BARIŞI

1 Eylül Dünya Barış Günü

1 Eylül 1939 faşist Hitler Almanya'sının tanklarıyla Polonya topraklarına saldırısı ile bütün dünyaya sararak 50 milyon ölü, 32 milyon yaralı ve milyonlarca değerlin yok olup gitmesiyle sonuçlanan ve altı yıl süren II. Dünya Savaşı'nın başlangıcı.

On yıl sonra yine 1 Eylül'de dünya barış güçlerinin sesi yükseldi Polonya'dan. «Savaşı besleyen emperyalizme, faşizme hayır», «Savaş hayır» ve her ülkeden, her görüşten yüzlerce barış savaşçısı bugünü barış için savaşım günü ilân etti. Bugünse 40 yıl oluyor II. Dünya Savaşı başlayalı. Bir insan ömrünün yarısı kırk yıl. Acılar unutuldu, korlar küllendi insanoğlunun yüreğinde. Yer yer savaşın yangınları yine sardı dünyanın kabuğunu, yine binlerce ocak söndü emperyalizmin kıskırttığı ateşle. Ama dünya savaşı gibi bir yangın sarmadı, saramadı dünyamızı. Çünkü sosyalizm egemen olmaya başlıyor yeryüzünde. İlerici insanlık dersler çıkardı savaştan, dünya barış güçleri konumlarını daha da güçlendirdiler. Ama emperyalizm kitle kırım silahlarının yapımını durdurmuyor. Atomlar, Hidrojenler, Nötronlar eklendi. Ölüm kartvizitlere göre gelmiyor. Hangi politik görüşten olursa olsunlar insanlar savaş tehdidi altındalar. Bunun için barışı korumak, güçlendirmek ve savunmak gerek.

II. Dünya Savaşı'nın arifesinde emperyalist ülkeler faşist Hitler Almanya'sını dünyanın ilk işçi-köylü devleti Sovyetler Birliği'nin üstüne sürerek sosyalizmi yeryüzünden silmeyi umdular. Almanya'nın silahlanmasına göz yumdular. Faşist güçlerin iktidara gelişine sessiz kaldılar, hatta destek oldular. Almanya Sovyetler'e saldırırken Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, Arnavutluk, Çekoslovakya, İngiltere ve Fransa ile de savaşa girdi. Alman faşizmi en büyük tokadı Sovyetler Birliği'nden yedi ve yenildi. Ve Bulgaristan, Çekoslovakya, Polonya Sovyetler Birliği'nin yardımları ile faşist saldırıyı püskürttüler, sosyalizmi kurdular.

Emperyalizm bugün de aynı politikayı izliyor. Gerici faşist rejimleri destekliyor. Faşizm insanlığın gö-

zünde mahkûm edildi ama onun maddi temelleri ortadan kalkmadı. Kapitalizm varlığını koruyor. Kapitalist emperyalist sistemin jandar-malığını II. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika üstlendi. Dünyanın en büyük silah tekelleri bu ülkede çöreklenmiş. Silah tekellerinin en büyük pazarları ise gerici faşist rejimler. Örneğin Şah rejiminin İran'ı bu silah tekellerinin en büyük alıcısıydı. Emperyalist güçler yeni savaşlar peşinde. Bunun için silahlanmayı teşvik ediyor. Dünyanın her yerinde Afganistan'da, İran'da, Ortaadoğu'da, Afrika'da, Nikaragua'da, Şili'de gerici ve faşist güçleri destekliyor. Faşist diktatörlüklerin işbaşından bulunması için milyarlar

akıtıyor, karşı devrimler tezgâhlıyor.

Amerikan emperyalizminin yeni destekçisi Mao'cu Çin yönetiminin Vietnam'a saldırısı ve bir dünya savaşını sahneye koyma denemeleri ortada. Kapitalizmin bu iç-renc canavarı faşizmi, emperyalist güçler doğurup besliyor. Bu canavar insan kanı içerek savaşlarla büyüyor. Onun içindir ki, bugün de faşizme karşı savaş, barış için de savaşımıdır.

Nötron Bombasına ve kitle kırım silahlarına hayır diyen, silahlanma yarışına son vermek isteyen, böl-gemizde ve ülkemizde barış ve güvenlik isteyen barış güçleri faşizmin de amansız düşmanlarıdır.

Almanya'da faşizm iktidardayken toplama kampına atılan çocuklar

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ TÜM DÜNYADA OLDUĞU GİBİ ÜLKEMİZDE DE YİĞİNSAL OLARAK KUTLANDI

● **İstanbul'da:** 2 Eylül'de Barış Derneği tarafından düzenlenen vapur gezisine barışseverler büyük ilgi gösterdiler. Geziye konuk Sovyet delegasyonu da katıldı. Gezinin sürdüğü 4 saat boyunca şiirler okundu, folklor gösterileri ve barış savaşımının önemini vurgulayan konuşmalar yapıldı.

Gezinin en ilginç yanlarından biri de «BARIŞ GEMİSİ»nin bir hü-cumbot tarafından izlenmesi ve dürbünle denetlenmesiydi...

● **İzmir'de** fuarda, Barış Derneği bir «Barış» pavyonu açtı.

● **Eskişehir'de** ise, düzenlenen geceden sonra Tertip Komitesi gözetimine alındı. Eskişehir valisi birtakım gerekçelerle, Sovyet delegasyonunu otele hapsedip geceye katılmalarını engelledi. Böylece Helsinki son senedine imza atmış olan Türkiye'nin bu senede ne kadar uyduğu tüm dünyada coşku ve inançla kutlanan 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde bir kez daha kanıtlanmış oldu.

● **Bursa'da** 1 Eylül, Tayyare Sineması'nda yapılan yığinsal bir toplantıyla kutlandı. Geceye gençlik ve kadın örgütlerinden, sendikalarından temsilciler de katıldı.

Ülkemizde Barış Derneği'nin konuğu olarak bulunan Sovyet delegasyonu sözcüsünün barış savaşımızla ilgili olarak yaptığı konuşma coşkuyla izlendi.

İZMİR :

İzmirli İlerici Kadınlar Karşıyaka, Gümüşpala semti sınırındaki **Doğançay** köyünü ziyaret ettiler. Köyde yediden yetmişe herkesin şikâyetçi olduğu diş hastalıkları konusunda anket yaptılar. Yapılan araştırmada 3-35 yaşlar arasında her kişinin en az 3, en çok 22 disinin olmadığı saptandı. Ekonomik olanaksızlıklardan dolayı köylülerin dişlerini tedavi ettiremedikleri, bunun da diğer hastalıklara yol açtığı görüldü. İlerici kadınlar KÖY-DER binasında düzenledikleri poliklinik çalışmasında köylülerin dişlerini muayene ettiler. Ayrıca köy suyundan alınan bir numuneyi de incelemek üzere laboratuvara gönderdiler.

İzmirli İlerici Kadınlar tüm demokratik örgüt ve kuruluş üyelerine açık bir toplantı yaparak kadın yürüyüşünü anlattılar. Yürüyüşe katılan kadınların anılarını anlattığı toplantıya 300'e yakın kişi katıldı.

BODRUM :

Bodrum'da ilk defa ilerici kadınlar, 14 Temmuz günü bir UÇY Şenliği düzenlediler. Çevre köy halkının da katıldığı gecede gösterilen 8 Mart yürüyüş filmi ilgiyle izlendi. Bodrum Halk Eğitim Merkezi'nin Bodrum türküleri ve folklorundan verdiği örnekler de geceye ayrı bir renk kattı. 200'e yakın kişinin katıldığı gece, barış, dostluk dayanışma sloganıyla noktalandı.

ilerici kadın hareketinden haberler

İZMİR, Doğançay Köyü

VAN

EDİRNE

VAN :

Vanlı İlerici Kadınlar, 4 Ağustos günü dergimizi satarken göz altına alındılar. Gazetemizin yasak olmadığını, ondan dolayı satabileceklerini söylemelerine rağmen I. Şube Şefi, «Biz bu gazeteyi burada sattırmayız» diyerek kadınların elinde bulunan 36 gazeteye el koydu. Kadınları 2 saat sonra «Bir daha elinizde görürsek caininiz yanar, ona göre» diyerek serbest bıraktılar.

İlerici Kadın Hareketi Durduramaz Yürüyüşü ile ilgili Van'da yapılan afişleme büyük ilgi gördü.

EDİRNE :

Edirne Kırıyık semti, Son sokakta oturan ilerici kadınlar, Belediye'ye giderek kanalizasyon, su ve elektrik sorunlarını dile getirdiler. Bu sorunlarla ilgili olarak mahalle halkından topladıkları imzaları da ileten kadınlar Belediye'den olumlu cevap alarak ayrıldılar.

LÜLEBURGAZ :

Lüleburgaz'da Kadın Yürüyüşüyle ilgili yapılan afişleme kalabalık bir kitle tarafından izlendi.

HARUNİYE :

Haruniyeli ilerici kadınlar, Büyük Yürüyüşle dayanışma sergisi açtılar. «Haydi Büyük Yürüyüşle dayanışmaya», «IKD ile dayanışma sergisinde buluşalım» belgeleri sık sık belediye hoparlörlerinden anons edildi. 2,5 gün süren sergide Haruniyeli kadınlar, sandıklarından çıkardıkları çeyizleri sattılar. Sergide ayrıca yürüyüşün önemini anlatan konuşmalar da yapıldı.

BODRUM

HARUNİYE

● İKD'nin çalışmalarının durdurulmasına yurt içinden ve dışından gelen tepkiler sürüyor. Almanya'da çalışan emekçilerimizin örgütleri Münih İşçi Derneği, Münih-Siemens Çalışma Grubu, Kreuznach ve Çevresi, İlerici Türk İşçileri Kültür Derneği, Bremen Türkiyeli Kadınlar Çalışma Grubu, Batı Berlin Türkiyeli Kadınlar Birliği, Dortmund Türkiyeli Kadınlar Derneği, Dortmund İşçi Derneği, Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdikleri mesajlarda, anti-demokratik uygulamaları kınayarak İKD'nin açılmasını istediler.

Ve Avustralya'dan, dünyanın öte ucundan gelen bir mesaj daha var.

Bülent Ecevit
Başbakan
ANKARA

İKD'nin kapatılmasını protesto ediyor, Birleşmiş Milletler kararlarına göre demokratik hakların uygulanmasını talep ediyorum.

J. F. FRAZER

Avustralya Demiryolu İşçileri
Sendikası Genel Sek.

● Ayrıca CHP Adana Sayılabı İsmail Hakkı Öztörün ve CHP Ordu Sayılabı Ertuğrul Günay İKD'nin faaliyetten men'i konusunda görüşlerini şöyle açıkladılar:

İKD'nin kapatılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

İsmail Hakkı Öztörün (CHP Adana Sayılabı)

Demokrasiden, demokrasinin sınırlarının genişletilmesinden yana olan, demokratik hakların sonuna kadar kullanılmasından yana olan bir kişi olarak tüm demokratik yığın örgütlerinin bu arada İKD'nin kapatılmasına karşıyım. Türkiye'de kadın örgütleri içinde saygınlığı olan, yasal istemleriyle kamu oyunun saygı ve sevgisini kazanan İKD'nin kapatılmasına karşıyım. Genellikle kamu kesiminden gelen ve TÖB-DER üyesi olan bir parlamenter olarak parti grubumuzda bu konuda hükümetimizin demokratik kitle örgütlerine yaklaşımını şiddetle eleştiren biriyim.

İKD ile dayanışma yükseliyor

● Türkiyeli ilericilerin 6-8 Temmuz günleri arasında Frankfurt'ta düzenledikleri I. Gençlik Festivali'nde açılan İKD ile Dayanışma Köşesi.

● 28 Temmuz 1979 günü Batı Berlin Türkiye Kadınlar Birliği Başkansozluk önünde «İKD ile Dayanışma» mitingi düzenledi. Mitinge katılan çok sayıda kadın, çeşitli sloganlarla İKD'nin kapatılmasını protesto etti ve bu konuyla ilgili istemlerini içeren bir bildiriye de Başkansozluk yetkililerine verdiler. Konsolosluk önüne gelindiği zaman bir konuşma yapan Birlik yöneticisi, «İKD'nin kapatılması kararı karşısında ülkemizdeki ilerici demokrat kadınlar nasıl susmuyorlarsa, bizler de yurtdışındaki emekçi kadınlar olarak İKD ile nedensel dayanışma içerisinde olduğumuzu göstermek istiyoruz» dedi.

Ertuğrul Günay (CHP Ordu Sayılabı)

Sıkıyönetimin, etkilerini İlerici Kadınlar Derneği ve benzerleri gibi çalışmalarını demokratik kuralları içinde sürdüren örgütlerin kapatılması biçiminde göstermesi yanlış bir uygulamadır.

Toplumumuzun bir an önce barışa ve esenliğe ulaşması isteniyorsa, Sıkıyönetim yetkilileri ve öteki yetkililer çalışmalarını böylesi demokratik kuruluşlara yöneltecekleri yerde asıl fa-

şist odaklara ve kesimlere yöneltilmelidir.

Ülkemizde gerçekten barış ortamının yerleşmesi ve faşist girişimin yok edilmesi isteniyorsa bunun yolunun bir an önce ve kesin biçimde faşist odakların kurululmasından geçtiğini herkes bilmelidir.

Yoksa barış için uğraşan ve sömürsüz bir toplum için uğraşan demokrasi güçlerini yıldırmaya çalışmakla sağlıklı bir yere varılamaz.

AFGANİSTAN'DA NELER OLUYOR?

1973'de Davut Han, krallığı devirerek yönetimi ele geçirdi. Davut Han rejimi, yönetimin özüne dokunmadan ülkeyi kapitalist gelişme yoluna sokma planlarına girişti. Ama olayların gelişimi, hiç de hazırlanan planlara göre olmadı. 1978 yılı nisan ayında gerçekleştirilen devrimle iktidara, Nur Muhammed Teraki yönetiminde Demokratik Halk Partisi geldi. Yeni iktidarın ilk uygulamaları, SSCB'nin yardımı ile sömürücü kapitalist gelişme planlarının yerine, demokratik devrimin öngördüğü dönüşümleri gerçekleştirmeye girişmek oldu. Ayrıca feodal bir ülke olan Afganistan'da toprakların büyük çoğunluğuna sahip olan toprak ağalarına karşı Toprak ve Tarım Reformu'nu gerçekleştirdi. Kuşaklar boyu köylüleri amansızca sömüren ve onlara kırbaclarla ken-

dilerine karşı saygıyı ve korkuyu zorla kabul ettirip egemenliklerini sürdüren toprak ağalarının reform ile topraklarının ellerinden alınmasını sessizce karşılamaları beklenemezdi. Nitekim yüksek mevkilerdeki memurlar ve zengin tüccarların da desteğini alarak eski egemenliklerine, topraklarına kavuşmak için bir karşı devrim hareketine giriştiler. Ve ilerici, halktan yana iktidara karşı tam saldırıya geçtiler. Saldırıların özünü gizlemek için de Müslümanların dini inançlarını kendilerine alet ettiler. Din konusunda halk üzerinde baskı yapıldığı yalanını yaydılar. Bu gerici saldırı da burjuva basınına böyle yansıtıldı. «Müslüman gerillalarla hükümet kuvvetleri arasındaki çarpışma» diye.

Gericilerin, toprak ağalarının bu

karşı devrim hareketinin arkasında ise emperyalizmin, ABD'nin, CIA'nın olduğu ve bu kaynakları para ve silah yardımı ile beslediği de ortaya çıkmış durumda. Emperyalizmin amacı sadece Afganistan devrimini yok etmek değil, aynı zamanda Ortadoğu'da ve Asya'da zayıflayan konumunu güçlendirmek. Bunun için ABD, Çin yöneticileriyle el ele vererek Afganistan'da karşı devrim hareketi düzenlerken, bir yandan da Afganistan ve Pakistan arasındaki ilişkileri gerginleştirmeyi ve bu bölgede savaş çıkarmayı da amaçlıyorlar.

Yeni Afgan Devrimi zor günler geçiriyor. Ama tüm zorluklara rağmen ülkede her gün yeni yeni okulların, hastanelerin açıldığı, kooperatiflerin kurulduğu ve gelecek için halka dönük ekonomik planların yapıldığı haber veriliyor.

18 Ağustos günü Nikaragua yurtsever güçleri Somoza diktatörlüğünü yıktılar. Uzun ve zorlu savaşları utkuya ulaştı. Bu, toplumun emperyalizme tekellere, faşist Somoza diktatörlüğüne karşı olan tüm ilerici, demokrat, yurtsever güçler ve ulusal burjuvazinin büyük bir kısmının oluşturduğu Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesinin utkusudur.

Bugün iktidarda Somoza'ya karşı savaşım vermiş tüm politik güçlerin temsil edildiği Ulusal Demokratik Kurucu Hükümet var. Hükümet ana amacının «Ulusal egemenliğin ve halkın kendi yazgısını belirleme hakkının sağlanması ve demokratik bir toplumun kurulması» şeklinde dile getiriyor ve programını yaşama geçirme yolunda önemli adımlar atıyor. Onbinlerce evlâdını Somoza'ya karşı savaşta kurban veren Nikaragua halkının yaralarının sarılması ve devrimin sağlamlaştırılarak kazanımlarının korunması için yoğun çaba harcıyor. Daha şimdiden, ülke zenginliklerinin üçte birine sa-

faşist Somoza
yıkıldı

zafer Nikaragua halkının

hip Somoza'nın mallarına elkonuyor, toprakları köylülere dağıtılıyor. Yakın bir gelecekte uygulamaya konulacak bir toprak ve tarım reformunun planları yapılıyor. Bu arada Somoza'nın Ulusal Muhafız Ordusu dağıtılarak yerine bir halk ordusu oluşturuluyor.

Elbette ülkenin yeniden kurulması çalışmalarında Nikaragua halkının önünde büyük zorluklar var. Kurucu hüküme-

tin açıklamalarına göre sadece bombardımanlarda 30 bin kişi çimüş, 23 bin konut yerle bir olmuş, sanayi tesislerinin %90'ı harap olmuştur. Kaçak diktatörün ardında bıraktığı borç ise 1 milyar doları aşmaktadır. Tüm bu zorluklara karşın halk tüm gücüyle hükümeti destekliyor ve bu inancını ülkenin dört bir köşesinde düzenlediği yığinsal mitinglerde dile getiriyor.

Şili halkı direniyor anti-faşist cephe güçleniyor

11 Eylül 1973. Şili'de Halkın oylarıyla iktidara gelmiş, Allende'nin Halk Birliği Hükümeti'nin uluslararası tekelin desteği ve onların işbirlikçilerinin maşası Pinochet'in başını çektiği faşist bir askeri darbeyle devrildiği gündür. Ve 11 Eylül dünyadaki barıştan, demokrasiden yana tüm güçlerin Şili'li yurtseverlerin dayanışma larını yükselttikleri gündür.

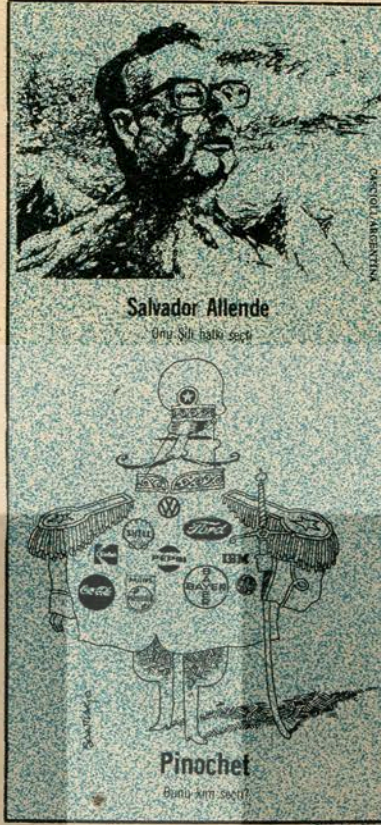
YAŞASIN HALK BİRLİĞİ (UNITAD POPULAR)

1970 seçimlerine Halk Birliği (Unitad Popular) sosyalist dönüşümlere geçmeyi sağlayacak geniş bir demokratikleşmeyi öngören bir programla katıldı. Ve kazandı. Allende Başkan oldu. Kısa sürede program uygulanmaya başlandı. Yabancıların işlettikleri şirketler, bankalar devletleştirildi. Köklü bir tarım reformu uygulandı. Besin maddelerinin fiyatları ve kiralara donduruldu. Ücretler yükseltildi. 140 bin yeni konut yapıldı. 15 yaşın altındaki tüm çocuklara parasız süt verilmeye, yoksul halkın sağlık hizmetleri ücretsiz görülmeye başlandı.

EMPERYALİZMİN ÇIKARLARI TEHLİKEDE

Bu durum Latin Amerika'da çıkarları tehlikeye giren ABD emperyalizmini telaşlandırdı. Ve 1972'den itibaren Şili'de CIA'nın, uluslararası tekelin ve onların yerli işbirlikçilerinin karşı devrimci eylemleri tezgâhlamaya başladı.

Bu eylemlerin başarılı olmasında Halk Birliği'nin sosyalizmin yolunu açacak demokratik ve anti-emperyalist dönüşümleri yeterince gerçekleştirememiş olmasının payı büyüktür. Örneğin parlamento, mahkemeler, ordu eski konumunu koruyor, bu durum gerici güçlerin ekmeğine yağ sürüyordu. Halk Birliğine karşı eylemler her alanda sürdü. Gerici doktorlar hastahaneleri terkettiler. Tekelci sermayenin karıları içlerinde bir kez bile yemek pişirmedikleri boş tencere tavalarla yürüdüler. Büyük tüccarlar halkın temel ihtiyaçlarını, ilaç süt gibi maddeleri stoklayıp, nehirlerle dökmeye başladı. Kamyon sahipleri

direnişe geçtiler. Bir yandan CIA ülkede faşist terörü yaygınlaştırdı. 1972 seçimlerinde her şeye karşı emekli halk yine Unitad Popular'a oy verince, emperyalizm ve işbirlikçileri için tek yol kalmıştı FAŞİZM.

11 Eylül 1973'de Faşist Pinochet'in başı çektiği kanlı darbe gerçekleşti.

HALK BİRLİĞİ DEVRİLMİŞ AMA ŞİLİ HALKI DİZ ÇÖKMEMİŞTİR

İşçiler faşistlere karşı sonuna kadar direndiler. Allende teslim olmadı. Öldürülmeden önce yaptığı son radyo konuşmasında Şili'nin geleceğine inandığını belirtiyor ve «HALK TESLİM OLMAMALI» diyordu.

Allende yanılmamıştı. Tüm katliama, kitlesel kırımlara karşı bugün Şili'de halk faşizme, emperyalizme, tekelere karşı dövüşüyor.

FAŞİZM ŞİLİ HALKINA SEFALET GETİRDİ

Faşist rejim ülkeye yeniden tekelere teslim etti. Ücretler donduruldu. Fiyatlar arttı. Çocuklara verilen süt keşildi. Zindanlar yurtseverlerle dolduruldu.

Ancak stadlarda meydanlarda, fabrikalarda öldürülen, zindanlarda çürüyen onbinlerce Şili'li yurtseverin anaları, babaları, çocukları bugün savaşımı sürdürüyor. Yasaklanmasına karşın grevler, direnişler sürüyor. Kadınlar tüm engellere karşın 1978 ve 79 yıllarında 8 Martı yığinsal olarak kutladılar. Kayıpları, yığinsal kırımları ve işkenceleri protesto için yürüyüşler düzenleniyor.

ŞİLİ HALKI YALNIZ DEĞİL

Onlar savaşımalarında yalnız olmadıklarını biliyorlar. Tüm dünya barış ve demokrasi güçleri onların yanında. Uluslararası dayanışma eylemleri sonucu Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Corvolan faşizmin zindanlarından kurtuldu. Faşist Pinochet'in yük gemileri çeşitli limanlarından kurtuldu. Faşist Pinochet'in yük gemileri çeşitli limanlarda emekçiler tarafından boşaltılmadı. İşkence gemisi La Esmeralda'nın Türkiye limanlarına sokulmaması eylemi tüm ülkelere yayıldı.

Ve Şili Halkıyla dayanışma hergün biraz daha güçlenir, faşist rejim nefret kazanırken, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Maocu yönetimi Pinochet rejimini tanıyarak, dönek, karşı devrimci, insanlık dışı, emperyalizmle kol kolc politikasını bir kez daha kanıtladı.

ŞİLİ'DE HALK KAZANACAK

Biz de Türkiyeli kadınlar olarak faşizme baş eğmeyen onbinlerce Şili'li yurtseverin anısı önünde saygıyla eğiliyor, Şili Halkının aydınlık geleceğine olan inancımızla onların mücadelesini yürekten selamlıyoruz.

Şili halkı faşizme boyun eğmiyor. Açık faşizmin baskı ve terörü altında anti-faşist cepheyi günbegün güçlendiriyor. Bu cepheye faşistler ve parabalaları tekel dışı tüm yurtseverler, ilericiler katılıyor. Bu anti-faşist cephe, Şili halkını özgürlüğe götürecektir. Şili halkı er veya geç kazanacaktır. Biz de Şili halkının aydınlık geleceğine olan inancımızla, onların savaşımını yürekten selamlıyoruz.

toplular sözleşmelerle savaşımını

"demokratik sendikal kazanımlarımızı koruyalım genişletelim"

1979 yılı binlerce işçinin patronlara karşı hak alma savaşımının, toplu sözleşme görüşmelerinin yoğun olarak yaşanacağı yıl olacak. Eylül ayında işçiler, ücretlerinin artırılması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, elde edilen demokratik sendikal hakların korunması ve bunların daha da genişletilmesi için toplu sözleşme görüşmelerine oturacaklardır.

Daha şimdiden MESS patronları CHP ağırlıklı hükümete sözleşme döneminde birlikte davranma çağrısı yaptılar. Böylelikle parababaları patronlar, halkımıza kemerleri sıkıttıran hükümete yaslanarak kârlarını garanti altına almak istiyorlar. Başbakan Ecevit daha şimdiden, sendikalara ve işçilere fazla ücret artışı istiyorlar diye ateş püskürmeye başladı.

Toplu sözleşme dönemleri büyük bir burjuvaziye karşı sınıf ve demokrasi savaşımında önemli bir yer tutar. Toplu sözleşmeleri bu nedenle sadece ekonomik hak al-

ma savaşımı ile sınırlamak yanlış olur. Çünkü ekonomik kazanımlarla birlikte işçi sınıfımızın birliğinin sağlanması ve kuvvetlenmesi, bilinçliliğinin, örgütlülüğünün artması ve sınıf savaşımının gelişip keskinleşmesi için önemli adımlar teşkil eder.

Sömürünün sınırlandırılması savaşımı, sömürünün ortadan kaldırılması savaşımı ile yani ekonomik istemler, politik istemlerle örülür. Örneğin, sınıf ve kitle sendikalarında daha iyi yaşama istemleri, gerici, uzlaşmacı hükümetlerin işbaşından gitmesi, daha ileri demokratik bir düzenin kurulması istemleriyle örülmekte. Yasalarda 15 gün olan kıdem tazminatları 30 güne çıkarılıp, şimdi 45 gün istenirken 1 Mayıs'ın işçi sınıfının bayramı olduğu ve kutlanması sözleşmelerde yer alabilmektedir.

Ancak bu gelişme işçi sınıfının tümü için geçerli olamamaktadır. Çünkü bir kısım işçilerimiz sınıf ve kitle sendikalarında örgütlü iken, bir kısmı sarı, uzlaşmacı, gerici sendikalarda örgütlüdür. Bu nedenle toplu sözleşme dönemleri aynı zamanda sarı uzlaşmacı sendikaların içyüzünün açığa çıkartılıp, sınıf ve kitle sendikacılığını vavaylaştırma savaşımını da içerir.

Sınıf sendikaları ve sarı sendikalar arasındaki ayırım toplu sözleşmelerde daha açık ortaya çıkmaktadır. Sözleşmenin içerdiği maddeler, hazırlanışı, görüşme safhası gibi işlemlerde aradaki ayrılık hemen gözlenir. Sarı sendikalarda genellikle işçilerin ve temsilcilerin haberi olmadan sözleşmeler imzalanır. Belli bir ücret artışı olsa bile, sınıfsal haklara rastlanmaz. Sınıf sendikalarında ise sözleşme öncesi toplantılar, eğitimler düzenlenir. Temsilciler ve toplu sözleşme komiteleri yoluyla işçilerin talepleri öğrenilir. Taslak hazırlanır. İşçilere

sunulur. Sonra patronla görüşmeye oturulur. Sözleşmenin çeşitli aşamalarında işçiler toplanarak bilgilendirilir. Ekonomik ve demokratik kazanımlar için kıyasıya savaşım verilir. Tabanın söz ve karar sahibi olması ana ilkedir.

Sanayi kesiminde çalışan ve sayıları yüzbinleri bulan kadın işçilerimiz için ise bu dönem daha da önemlidir. Bugün ülkemizde dengelessiz ekonomik gelişme ve bunalar sonucunda büyük bir işsizlik ve yoğun bir tensikat yani işten çıkarmalar yaygındır. Ve ilk kapı önüne konanlar kadın işçilerdir. Bu nedenle sözleşmelerde ilk ele alınacak sorun işgüvenliğidir. Sözleşmelere her ne sebeple olursa olsun işçi çıkarımını önleyici maddeler konmalıdır. Yine eşit işe eşit ücret, kreş ve yuva hakkının her fabrikada hayata geçirilmesi, doğum izinlerinin birleştirilmesi ve uzatılması, çocuk hastalığında anneye ücretli izin verilmesi, kadınların ağır işlerde ve gece vardiyalarında çalışmalarının önlenmesi ve daha pek çok yakıcı sorunlarının halli için kadınlar aktif olarak çalışmak zorundadırlar. Sarı sendikalarda ilerici kadınlar, temsilcilerini ve sendikasını zorlamalı, sözleşmenin seyrini takip etmeli, hesap sormalı, diğer arkadaşlarını da bilgilendirip onları da hakları için harekete geçirmelidirler. Sınıf sendikalarında ise sözleşme taslağına kadınlarla ilgili talepleri koydurmalı, seminerlere, toplantılara katılıp, arkadaşlarının da katılımını sağlamalı, kadınlarla ilgili sorunlara tüm işçilerin sahip çıkmasını sağlamalıdır.

Biz kadın işçiler olarak, çocuklarımızın yarınından emin olmak ve onlara savassız, sömürsüz bir dünya bırakmak için bugün dünyadan daha özverili, daha yiğit ve daha kararlı olmak zorundayız.

demokrasi güçlendirelim

Dergimiz Kadınların Sesi çeşitli işkollarında özellikle kadın işçilerin kazanımlarını ve gelecek toplu sözleşme döneminde istemlerini tespit etmek amacıyla DİSK'e Türk-İş'e bağlı ve bağımsız sendikaların yetkilileriyle görüştü. Bu sayımızda eylül ayında toplu sözleşme görüşmelerine başlayacak olan DİSK'e bağlı Maden-İş ve Tekstil Sendikalarının yetkililerinin sorularımıza verdikleri cevapları yayınlıyoruz.

Kemal Daysal

MADEN-İŞ SENDİKASI YÜRÜTME KURULU ÜYESİ

— Sendikanız kaç üyeye sahip ve bunların kaç kadını?

— Üye sayımız 93 bindir ve bunların 5300'ü kadındır.

— Geçen sözleşmelerde kadınlarla ilgili ne gibi haklar alınabildi?

22. Genel Kurulumuzun kararına uygun olarak Gülok, Nasaş, Presiz, Philips, Etap, Kasko, Netaş, Ratel gibi işyerlerinde doğum süresinin doğumdan önce kullanılmayan kısmının doğumdan sonra kullanılabilmesi toplu sözleşme ile sağlanmıştır. Etap, Netaş ve Philips işyerlerinde ise yasal doğum izinleri aşılmıştır. Ağır işlerde ve gece vardiyasında kadın işçileri çalıştırma yasağı tüm işyerlerinde tam olarak uygulanmakta ve denetlenmektedir.

Kadın işçilerin yoğun olduğu işyerlerinde, tüzükteki kadın işçi sayısına bağlı olmaksızın kreş ve çocuk emzirme odaları kurdurulmuştur. Bu işyerleri Philips, Grundig, Profilo, Türk Telekomünikasyon Endüstrisi ve Netaş'tır.

Kadın işçilerin eşit işe eşit ücret ilkesi tüm işyerlerinde uygulanmaktadır.

Rıdvan Budak

**Tekstil İşçileri Sendikası
Genel Başkanı**

Sendikamız TEKSTİL İşçileri Sendikası, ülkemizde kadın işçilerin en yoğun bir şekilde bulundukları dokuma işkolunda kuruludur. İşkolumuzda uzun yıllar egemen güçlerin desteğiyle sarı sendikacılık hakim kılınmak istenmiş ve sınıf sendikacılığının gelişmesini engellemek üzere her yola başvurulmuştur. Sendikamızın şu an yaklaşık 60 bin üyesi vardır.

Sendikamız TEKSTİL şu sıralarda 8. Dönem Toplu İş Sözleşmesi imzalamaktadır. Bu dönem Toplu İş Sözleşmesi taleplerinde, özellikle daha güç çalışma koşulları ile karşı karşıya bulunan kadın ve çocuk denecek yaştaki işçilerin durumlarına ayrıca bir dikkat gösterilmektedir.

Esem ve Elektroak işyerlerinde ise yasal günlük 1 saatlik emzirme izni 2 saate çıkarılmış. Singer işyerinde ise bunu yarımsağ saatlik iki parça halinde kullanma zorunluluğu kaldırılmıştır.

— Kadın işçilerin hakları yüzünden uyumsuzluğa gidilmiş yerler var mıdır?

— Evet, vardır. Kadın işçilerin kreş hakları, Beko ve Türk Telekomünikasyon işyerlerinde uyumsuzluk konusu olmuş ve sonunda kazanılmıştır.

Buna ek olarak, kadın işçilerin evlenmeleri halinde tazminatlı istifa hakkı 5300 işçinin çalıştığı 21 işyerinde sağlanmıştır.

termekteyiz. Bugün analık ve çalışma koşullarının bağdaştırılmadığı ülkemizde kadın işçilerin, bu arada özel olarak kadın tekstil işçilerinin zor durumda oldukları bilinmektedir. İşveren yasal boşluklardan yararlanarak hem anneyi, hem çocuğu perişan etmekte, işçi kadın ve çocuğunun sağlığını tehlikeye atmaktadır. Sendikamız bu dönem, başta doğum izinlerinin uzatılması, beslenme, giyim gibi yeni taleplere yer veriyor.

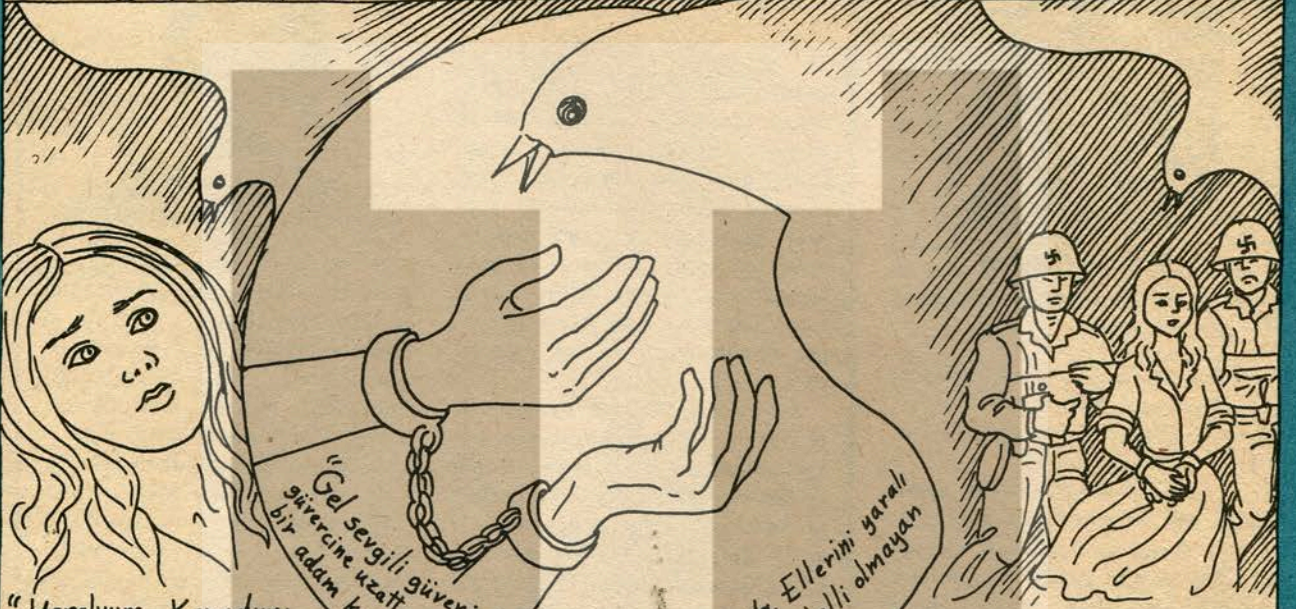
— Bu dönem toplu sözleşmelerinde hangi kadın sorunları konusunda talepleriniz var?

— Sendikamız önümüzdeki dönemde, kadın işçilerin haklarını tüm işyerlerinde yaygınlaştırmayı, genelileştirmeyi, aynı zamanda yeni haklar elde etmeyi planlamaktadır. Toplu sözleşme komitelerine kadın işçilerin hakları ile ilgili hedeflerimizi ileteceğiz. Bu temel hedefler üzerinde toplu sözleşme komitelerinin getirdiği sorunlar ve çözümler somutlaştırılarak, sözleşme önerilerimiz son şeklini alacaktır. Bu komitelere kadın işçilerimiz de aktif olarak katılmakta, sorunlarını dile getirmektedirler.

Yorgun güvercin Tour kentine yakla-
şırken bir kız gördü. Kız tiren raylarına
uzanmıştı. Güvercin deli gibi haykırdı:
"Kalk oradan! Ezileceksin. Kimsin sen?"
"Ben Raymonda'yım."
"Neden kendini tirenin altına atıyorsun?"

"Çünkü tireni durdurmam gerek. Vagonları ölümcül silahlarla dolu."
"Nereden getiriyorlar bu silahları?" "Deniz aşırı ülkelerden, buradaki
suçsuz insanları öldürecekler. Senin kanadında kan var neden?"

"Yaralıyım. Kanadımı
sarar mısın? Bana senin
yumuşacık yüreğin olduğunu
söylediler. Ben de senden yardım
istemeye geldim."

"Gel sevgili güvercinim gel," dedi Raymonda. Ellerin yaralı
güvercinine uzattı. Tam dokunacaktı, nereden çıktığı belli olmayan
bir adam kızın bileklerine kelepçeyi geçiriverdi.

Raymonda'yı hapse götürü-
yorlardı. Ama gözleri hâlâ
korkusuzca parlıyordu.

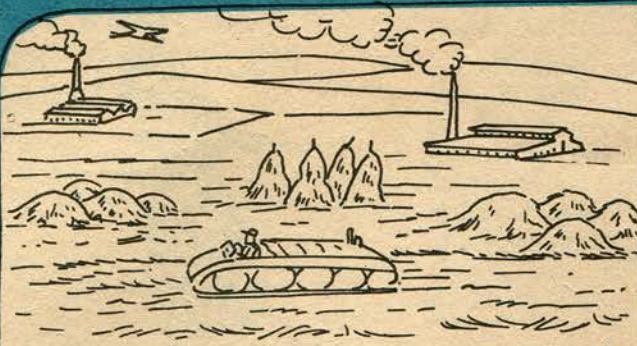
BİR BEYAZ GÜVERCİN

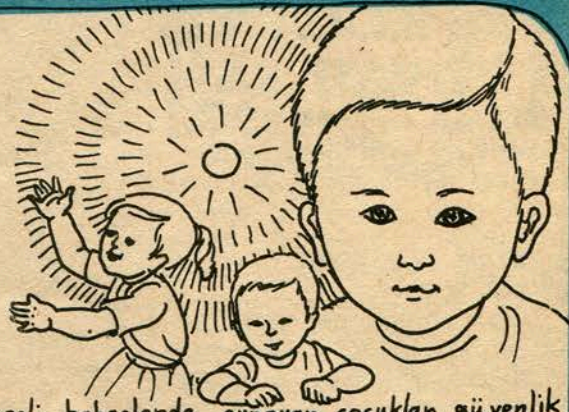
Güvercin doğuya doğru uçma-
ya başladı. Artık başı önüne
düşmüştü. Yolu kocaman altın
renkli bir uçak tarafından kesildi.

"Üstüme otur sevgili küçük güvercin,"
dedi ve sırtına almak için alçaldı uçak.

Devamı var

Güvercin kanada yerleşti ve rahatladı. Uçtular, uçtular sonunda ucu bucağı belirsiz dümdüz bir ülkeye vardılar. Başakları saplarından ayıran gemi gibi makinalar harıl harıl çalışıyordu.

Güneşli bahçelerde oynayan çocuklar, güvenlik içinde ve mutluydular. Hepsinin gözleri Pilentise'ninkiler gibi parlak, Raymonda'ninkiler gibi umutluydu.

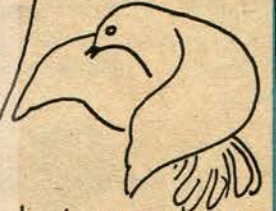
"Burası neresi?"
"Burası çalışan, ürünlerini hakça paylaşan, özgür, barışçı, mutlu insanların ülkesidir."

"Şu ekinlere bakıp gülümseyen adam kim? Hani göğsünde madalyası olan?"
"Dünya barışı ve mutluluğu için çalışan işçilerden biri."

Küçük güvercin sevinçle öttü. Kanatlarını açtı. Uçup gitti, bu emek kahramanının başının üstünde dönmeğe başladı. Yüreği heyecandan fırlayacaktı sanki. "Lütfen ülkenizde kalmama izin verin..." dedi.

"Kalabilirsin küçük güvercin. Sonsuza kadar konduğumuz olursun."

"Peki beni vurmaya çalışan avcı uçaklarını üstüme salan olmayacak mı burada?"

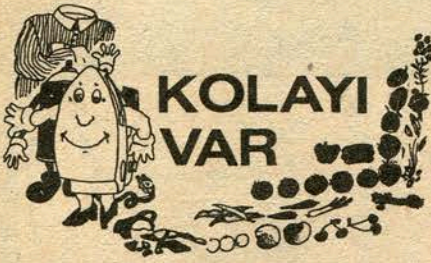
"Korkma artık dostum. Seni iyi edeceğiz. Hey arkadaşlar, küçük konduğumuza yıkayalım. Eskisi kadar beyaz, eskisi kadar parlak olmalı. Kanadını saralım. Besleyip büyütelim onu. Sonra dilediği yere uçup barış ve mutluluk götürsün."

"Ah burası ne güzel" diye içini çekti barış güvercini. Sevinçle ötmeğe başladı.

BİR BEYAZ GÜVERCİN
ANGEL KARALIYCEV

SON

ELEKTRİK PRİZLERİNE DİKKAT EDİN

Evde elektrik prizlerinin bir tehlike kaynağı olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Özellikle, küçük yaşlardaki çocukların prizlerle oynamaları, prize sivri uçlu firkele, toka gibi şeyleri sokmak istemeleri, fişleri prize takıp çıkarmaya çalışmaları, nice kazalara neden olmuştur. Evde prizlerden gelecek tehlikeleri önlemek için, çocuklara küçük yaşlardan prize el sürmelerinin tehlikeli olduğu anlatılmalı, kullanılmayan, açık prizlerin üzerine izole bant kesip yapıştırılmalıdır. Elektrik fişlerini prize takarken ellerin ıslak olmamasına, fişin dibinde kordonun açılıp açılmamış, bakır tellerin meydana çıkmış olup olmadığına sık sık bakmalı ve kontrolden geçirmelidir. Fislerin, prizlerin, toprak hatlarının sık sık kontrol edilmesiyle acı olaylar önlenmiş olacaktır.

YENİ AYAKKABILARIN KAYMAMASI İÇİN

Yeni ayakkabılar genellikle kayarlar. Hatta ufak tefek kazalar bile olur. Bunu önlemek için çiğ patatesi ortadan ikiye bölün. Bununla ayakkabınızın altını birkaç defa oğuşturun. Patates ayakkabınızın altında bir yüzey oluşturduğundan ayakkabı yola alışana kadar ayakkabınızın kaymasını da önler.

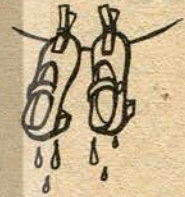

KIŞ BASTIRMADAN ÖNLEMLERİ ALMALI

Bu kış büyük ölçüde yakıt sıkıntısı çekileceğini biliyoruz. Bu nedenle soğuklar bastırmadan pencerelerin ve kapıların kenarından içeri giren soğuğu kesmenin bir yolunu şimdiden bulmalısınız. Pencerenizin 4 kenarını ölçün, sonra pazarlarda satılan 1 parmak kalınlığındaki süngerlerden alın. İki ucunu dikerek pencere ve kapı kenarlarına geçirin. Raptiye ve çivi kullanmadığınız takdirde önümüzdeki yaz şeritleri çıkarıp yıkanmanız ve daha sonra yeniden kullanmanız mümkün olur.

ISLANAN AYAKKABILARIN TEMİZLİĞİ

Ayakkabılar ıslanınca derisi dalga dalga lekelenir. Bu hale gelmiş ayakkabıları temizlemek için ilk yapılacak işlem onları ateşten ve kalorifer radyatörlerinden uzakta kurutmaktır. Kuruyan ayakkabıları sıkıca fırçalayarak çamurları temizlenmelidir. Sonra bir parça pamuğa birkaç damla badem yağı, birkaç damla da sirke damlatıp bununla ayakkabılar silinir. Bir kadife ya da fanila parçası ile parlatılır. Ancak bu işlem deri ayakkabılar içindir. Süet ayakkabılar önce fırçalanır. Daha sonra yapışan tüyleri alüminyum tel ile fazlaca bastırmadan hafifçe kabartılır. Bunu yaparken tel sağa sola değil, hep aynı yöne sürtmek gereklidir. Süet ayakkabılar ıslakken katıyken fırçalanmamalıdır.

Politika

bir ekmek

OKUYUN...
OKUTUN...

bir
Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

hırsızlıkla ilgisi yok

Sayın Kadınların Sesi Gazetesi Yetkilileri,

45. sayınızda çıkan, bebekleri tuzlamak konulu yazınızı okudum Bundan cesaret alarak ben de sizden bir şey öğrenmek istiyorum.

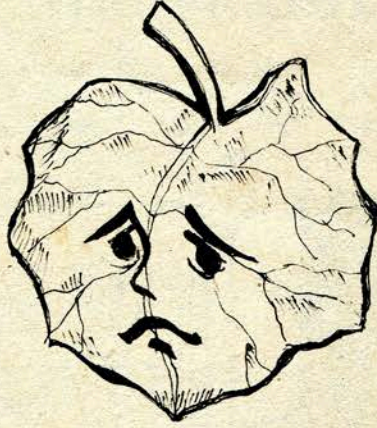
Bazen yeni doğan çocukların vücutlarında lekeler vardır. Bunlar çeşitli şeylere benzer. Asma yaprağı gibi, kiraz gibi vs. Ben de 5 yıllık evli, biri kız, biri oğlan 2 çocuklu bir anayım. İkinci oğlan çocuğumun tam alnında, iki kaşının ortasına yakın bir yerde çileğe benzeyen, kırmızı, şişkin bir et parçası var. Annem ve komşularımız bana «gebeyken çilek veya kiraz çalmışsın» onun için çocuğunda bu et var diyorlar. Hiç öyle bir şey yaptığımı hatırlamıyorum. Ama gebeyken canım çekmiş olabilir. Bir akrabamın da çocuğunun sırt tarafında, asma yaprağına benzer kahverengimsi bir şekil var.

Sizden öğrenmek istediğim konu budur. Bu şekillerin gerçekten hırsızlıkla bir ilgisi var mı? Halk arasında bu çok yaygın. Bir de bu şekillerin yok olması için ne yapmak lâzım? Vücutta olursa pek önemli değil de oğlumunki gibi yüzde olunca çok kötü oluyor. Beni aydınlatırsanız çok sevinirim, şimdiden teşekkür ederim.

İzmit'ten Sefer Gül

İzmit'ten Sefer Gül arkadaşımız çocuğunun alnında kiraza benzer, kırmızı ve şişkin bir et parçası olduğunu yazmış. Çevreden hamileliğinde kiraz çalmışsa çocukta böyle bir leke olacağını söyleyenler çıkmış. Doğru olup olmadığını ve tedavisini soruyor.

Bunun ve benzerlerinin hırsızlıkla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Deriden kabarık olmayabilir. Bunlara «ben» denir. Deriye rengini veren maddenin o bölgede birikmesiyle ilgilidir. Herkeste bulunabilir. İyi huyludur. Yalnız renk ve büyüklü-

ğünde değişiklik olursa kötü huylu olduğu anlaşılır. Öldürücü hastalık olan kanserden şüphelenilir. Hemen doktora başvuru gereklidir. Veya deriden kabarık ve daha kırmızı olabilir. Buna da «et ben» denir. Çeşitli şekillerde olabilir. Bunlar da zararsızdır. Yalnız yine renkte ve büyüklükte değişiklik olup olmadığını kontrol etmek gereklidir. Değişiklik doktora bildirilmelidir. Et benlerinin ileride zararlı tipe dönüşebileceğini göz önüne alarak küçük yaşta ameliyatla alınması yararlı olur. Ameliyatları çok kolaydır.

Ayrıca yeni doğan çocukların bel hizasında gri-mor renkte lekeler olabilir. Önemli değildir, en geç 2 yaşında kaybolur.

KADINLARIN SESİ GAZETESİ'NE

Serencebey Yokuşu sakinlerinden emekli bir memurum. Kadınların Sesi Gazetesi tesadüfen elime geçti. Bu gazetenin çeşitli konulara yer verdiğini okuduktan sonra anladım. Çevremdeki clayları sizlere anlatmak gereğini duydum.

Yakınımdaki bir apartman Türktaş tarafından satın alınmış, hatta bazı daireleri zorla boşalttırılarak el konulmuştur. Bu binada şimdi çevreyi tedirgin eden bazı gençler oturmaktadır. Çevre sakinleri olarak can emniyetimiz kalmamıştır. Binanın hemen yanındaki bakıldan alışveriş etmeye çekiniyoruz. İlerici gazetelerin yokuşumuza girmesini engellemeye çalışıyorlar. Bu binanın aşağıdan herhangi bir ziline basılınca her katın zili aynı anda çalıyor.

Çevre sakinleri yok pahasına evlerini satarak uzaklaşmak istiyorlar. Bu ucuzluğa rağmen bu evleri kimse almak istemiyor.

Bizler, işgal altında olduğunı duyduğumuz bu apartmanın biran evvel boşaltılmasını ve eski huzurumuzun sağlanmasını istiyoruz.

Beşiktas. Serencebey Yokuşu sakinlerinden bir emekli

Ben Permatik Fabrikası'nda çalışan bir işçi kızım. Fabrikaya girdiğim senelerde sendika yoktu. Bir zaman sonra sarı sendika getirildi. Çok az ücretle çalışıyorduk. Sarı sendikanın yaptığı toplu sözleşme işçilerin haberi olmadan imzalanmış. 1979 yılı için 41 lira, 1980 yılı için 42 lira. Bu arada doğum izninden dönen bir arkadaşımız da, bir kolunun sakat oluşu nedeniyle fazla üretim yapamadı. Bu durumu öğrenen işveren onu yerinden alıp başka bir daireye verdi. Gerekli eğitimi görmeden, hemen makineye verilen arkadaşımız, makineyi bilmediğinden parmağını kaptırdı. Hastaneye kaldırılan arkadaşımızın parmağını kestiler. İstirahatten dönen arkadaşımız tazminatını da alamadı.

Bu durumlara tahammül edemeyen işçiler örgütlenip, işverenin yıldırmasından ve baskısından korkmayıp, DİSK sendikasını getirdiler. İşveren 60 işçinin çıkışını yaptı. Ama DİSK sendikamız Lastik-İş bu çıkışları durdurdu. Bizler tarafından seçilen yeni temsilcilerimiz şimdi, parmağı kesilen arkadaşımızın tazminatını almak için uğraşıyorlar. Bütün sorunlarımızı çözümleneceğimize inanıyoruz. Yaşasın DİSK sendikamız. Kahrolsun sarı sendikalar...

Permatik Fabrikasından bir işçi

göğüs kanserini siz de farkedebilirsiniz

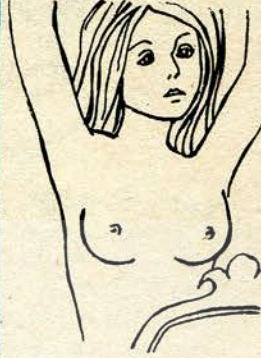
ANA VE
COCUK
SAĞLIĞI

Göğüs kanseri her kadının korkulu rüyasıdır. Oysa erken teşhis ve iyi tedavi ile bu hastalık atlatılabilir. Erken teşhis için sürekli kontrol gerekir. Peki, her kadının kendisini muayene edebileceğini biliyor muydunuz? Anlatacağımız şekilde her ay bir defa muayene, hastalığın başlangıcında teşhis edilmesini sağlar.

1

Banyo yaparken elin ıslak deride kolayca kaymasından yararlanıp, parmakları açık tutarak sağ elinizle sol, sol elinizle de sağ göğsünüzde bir yumru veya sertleşme olup olmadığını araştırın.

2

Aynanın karşısına geçin. Önce kollarınızı sarkık, sonra da havaya kaldırıp tutarak göğüslerinizin kenarlarında değişiklik, şişkinlik, deride çekilme veya göğüs başlarında farklılık var mı, araştırın.

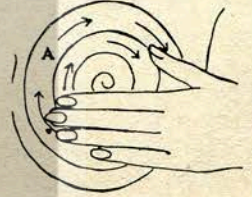

3

Yine aynanın karşısında iki elinizi kalçanıza koyup iki göğüs arasında fark olup olmadığına bakın.

4

Sırtüstü yatın. Bir elinizi başınızın altına koyun. Diğer elinizle parmakları açık tutup göğsünüzün üstüne bastırarak ve daireler çizerek dolayın. Sonra diğer elinizle öteki göğsünüzü muayene edin.

5

Aynı muayeneyi bu sefer ayakta tekrar edin. Sağ elinizi başınıza koyun ve sol elinizle sağ göğsünüzü araştırın, sonra sol elinizi başınıza koyun, sağ elinizle sol göğsünüze bakın.

BU MUAYENE ŞEKİLLERİNİN BİRİNDE BİR ELİNİZE BİR SERTLİK VEYA YUMRU ÇARPARSA, HEMEN DOKTORA BAŞVURMAK GEREKİR. BÖYLECE KENDİNİZ ERKEN TEŞHİSE YARDIM ETMİŞ OLURSUNUZ VE TEDAVİ GÖREREK HASTALIĞIN İLERLEMESİNİ, TEDAVİNİN YARAR VERMEYECEĞİ DURUMLARA GİRMESİNİ ÖNLEMİŞ OLURSUNUZ.

GÜN O GÜN DEĞİL
DERLENİP DÜRÜLMESİN BAYRAKLAR
DUYDUGUNUZ ÇAKALLARIN ULUMASIDIR
SAFLARI SIKLAŞTIRIN ÇOCUKLAR
BU KAVGA FAŞİZME KARŞI
BU KAVGA
HÜRRIYET KAVGASIDIR.

ÇOCUKLARA SAYGI GEREK
Komşuya göre ben cin gibiymişim
Babama göre kafasız
anama göre ise akıllı
yani kafalı demek
Öğretmene gelince
Taşkafa diyor tahtada bana
bilemeyince.....

Sözlüğe baktım,
akıllı,
cin gibi,
kafalı
Hepsi eş anlamlı...
Yani kafanın içinde akıl var demek.
Taşkafa da
akılsız,
kafasız
bunlar da eş birbirine
Kafa bombos demek...
Herşey anlaşıldı
evet
Herşey anlaşıldı da
Kafanın içinde akıl var mı, yok mu?
Bu ortaya çıkmadı.
Kafalı mıyım
Kafasız mı?
Bunu bilmiyorum ama,
büyükler şunu anlamalı:
Çocuklar sevgi bekler
ve büyükler gibi saygı.
(Ümit Gültekin)

Kadınların Sesi Dergisi • Sahibi: Bakiye Beria Onger, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Berrin Uyar • Adres: Babıali Cad. Tasvire Han, Kat 2, No. 26 Çağaloğlu - İSTANBUL • Fiyatı: 10 TL. • Abone Fiyatları: Yurtiçi; 1 yıllık 120 TL., 6 aylık 60 TL. • Yurtdışı: 20 DM. • Film: Tab Grafik • Baskı: Maden-İş Ofset Tesisleri • Türkiye Dağıtımı: Temel Dağıtım • Posta Çeki Hesap No.: 110906 • Son baskı tarihi: 27.9.1979

ÇAĞRI

KADINLARIN SESİ

OKURLARIMIZA

Kadınların Sesi Ağustos 1979'da 5. yayın yılına girdi. Dergimiz 1975 yılında 4 sayfalık bir gazete olarak çıkıyor ve üç bin adet basılıyordu. Ülkemizde hızla gelişen ilerici kadın hareketine paralel olarak güçlendi, gelişti. Demokratik kadın hareketinin sesi, gözü, kulağı oldu.

Bugün elinizde bulunan sayıya ise 30 bin adet basıldı ve dağıtıldı. Kadınların Sesi'nin bu sayıya varması çok sevindirici. Ancak bu sayıya varmak kolay olmadı. Hedeflerimize ulaşmak ise herhalde daha da zor olacak.

Dergimize talep her gün biraz daha artmakta, okurlarımız daha çok konunun yer aldığı, daha ileri teknikte bir yayın izlemek istemektedirler. Hızla artan maliyet ise bize altından kalkamayacağımız yükler getirmektedir. Bu yüklerden birini açıklamak yeterli olacak kanısındayız. Kâğıt üretiminin yeterli olmaması nedeniyle, kullandığımız kâğıdı her ay biraz daha pahalı, karaborsa fiyatlarıyla almak zorunda kalıyoruz. Bundan birkaç ay önce iki sayıyı karşıladığımız kâğıt parasıyla bugün bir sayıyı karşılayamamaktayız. Bu nedenlerle, dergimizin

sesinin daha gur çıkması, ülkemizin en uzak köşelerine aksamadan ulaşabilmesi için bir

abone kampanyası

acımız bulunuyoruz. Kadınların Sesi dostlarının bu kampanyamızın gönüllü yürütücüleri olacağına inanıyoruz.

Dostca selamlarımızla

Kadınların Sesi

abone kampanyası

Banka Hesap Numarası :
Yapı ve Kredi Bankası
Cemberlitaş Şubesi 1890/09
Posta Çeki Numarası
110906

abone kampanyası